

Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande

Juni 2023

skandia:

Innehållsförteckning

1. Hållbart sparande i korthet	3
2. Så här jobbar vår kapitalförvaltning	4
3. Viktigare än någonsin att färdriktningen är tydlig	5
4. Med avstamp i globala mål	6
5. Ansvarsfulla investeringar är basen i vår egen förvaltning	8
6. Hållbart värdeskapande i Skandia Liv	13
7. Vårt fondbolag utvecklar sitt erbjudande	23
8. Kvalitetsgranskat fondutbud i Skandia Link	26
9. Påverkan är en viktig strategi i vårt arbete	29
10. Klimat, en prioriterad fråga	33
11. Våra ESG-resurser	39
12. Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar	40
Skandia – det ledande pensionsbolaget som tar ansvar	41

1. Hållbart sparande i korthet

Hållbara obligationer

32 miljarder kronor

Skandia Liv och Skandia Fonder fortsätter att öka investeringar i obligationer som på olika sätt bidrar till en hållbar utveckling.

Påverkansaktiviteter

600 bolag

Tillsammans med våra samarbetspartners genomförde vi under 2022, påverkansaktiviteter på runt 600 bolag, varav cirka 40 % i miljö- och klimatfrågor.

Ideella fonder

624 miljoner kronor

Våra sparare i ideella fonder har genom åren bidragit med cirka 624 miljoner kronor till Världsnaturfonden, Cancerfonden och vår egen stiftelse Idéer för livet.

Fonder med hållbarhetsfokus

31 fonder

Sedan 2019 har vi ökat utbudet av antalet fonder med hållbarhetsfokus i Skandia Link från 9 till 31 fonder.

Klimatinvesteringar

40 mål om miljarder kronor

Som första svenska aktör anslöt vi oss 2020 till initiativet Climate Investment Coalition (CIC) med ett åtagande om att investera ytterligare 40 miljarder kronor i klimatinvesteringar till 2030.

2. Så här jobbar vår kapitalförvaltning

Vi har tagit ansvar för våra kunders sparkapital i mer än 150 år. Vi har knappt 800 miljarder kronor under förvaltning, till största delen i traditionell förvaltning men även i ett brett fonderbjudande.

Vår kapitalförvaltning har tre förvaltningsuppdrag:

- Traditionell förvaltning (Skandia Liv)
- Förvaltning av våra egna fonder
- Kvalitetsgranskning och urval av vårt fondutbud

AVKASTNING OCH HÅLLBART VÄRDESKAPANDE

Vår utgångspunkt är en ansvarsfull kapitalförvaltning för att skapa god avkastning och bidra till ett hållbart värdeskapande för våra ägare och kunder. Till exempel stödjer vi FN:s Global Compact och vi har signerat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investments, UN PRI). Vi granskar hur företag och fonder beaktar hållbarhetsfaktorer och hanterar hållbarhetsrisker i sin verksamhet och i sina investeringar. Sådana faktorer och risker kan vara klimat, miljö, mänskliga rättigheter, arbetstagarens rättigheter och praxis om god bolagsstyrning inklusive motverkande av korruption.

Signatory of:

INTERN ANALYSMODELL VÄGLEDER OSS

Vi har etablerade processer och verktyg för att integrera hållbarhetsarbetet på ett ändamålsenligt sätt i alla delar av vår kapitalförvaltning. Vår *policy om ansvarsfulla investeringar* beslutas årligen av styrelsen och den är utgångspunkten för vår syn på hållbarhet utifrån olika perspektiv i våra ägar- och förvaltarvalsprocesser.

Strategiska frågor i arbetet hanteras i Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhets-specialister. Våra specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. I deras uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter. I den egna aktie- och ränteförvaltningen används en internt utvecklad analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, tar utgångspunkt i *vad* bolag producerar och *hur* de bedriver sin verksamhet. Denna analysmodell vägleder oss i investeringsbesluten och liknande modeller finns även framtagna för övriga tillgångsslag.

Mer information om vårt arbete finns på *vår hemsida* samt i *Skandias års- och hållbarhetsredovisning*. ●

3. Viktigare än någonsin att färdriktningen är tydlig

Höstens höga energipriser, en ökad inflation och högre räntor påverkar oss alla. Förutom att det påverkar vår privatekonomi så har det också gjort oss medvetna om att vårt energisystem är känsligt. Krigets påverkan på försörjning av fossila bränslen, och ovanpå det kärnkraftsstopp och köldknäppar i Sverige, drev upp energipriserna till helt nya nivåer. Samtidigt har vi med egna ögon sett hur det skapade incitament till snabb förändring. Viljan och förmågan finns ofta när nöden kräver, både hos hushåll och företag. Genom att dra ner inomhustemperaturer och tänka mer energieffektivt bidrog vi alla till att minska energianvändningen och kapade effekt-toppar. Efterfrågan på snålare energilösningar för framtiden tog fart och många tar med sig nya insikter och bestående beteendeförändringar.

Omställning och samverkan är huvudnycklar även i vårt arbete, oavsett om det gäller klimatfrågan, förebyggande hälsa eller framtidens infrastruktur. Med det långsiktiga kapital som vi förvaltar har vi flera möjligheter att bidra. För två år sedan var Skandia med och tog fram en ny typ av hälsoobligation där vår ränta på utlåningen baseras på hur väl det förebyggande arbete vi finansierar bidrar till kostnadsbesparingar inom diabetesvården. Upplägget ger oss, Region Stockholm och individer i riskgrupper ett incitament till att satsningen ska lyckas, en gemensam riskdelning. Två år senare är det glädjande att se vilka positiva effekter finansieringen har bidragit till. Totalt 45 procent av deltagarna har nu förflyttat sig från riskzon till friskzon. Ett positivt exempel där vår finansiering genom samverkan bidrar till omställning och god hälsa. Andra investeringar har en längre väg till effekt, som de stora gröna infrastrukturprojekt vi är med och finansierar i olika delar av världen. Å andra sidan ska de leva i många decennier och bidra till framtidens koldioxidfria energiförsörjning.

Trots att vi alla vet att den långsiktiga avvecklingen av fossil energi är nödvändig och investeringsbehovet i de fossilfria tillgångarna är enorma så var de fossila energibolagen de stora vinnarna på världens aktiemarknader under 2022. Fortfarande täcks cirka 85 procent av världens energibehov av fossila energikällor och omställningen kommer att ta tid. Det är en komplex och rörlig omvärld som vi förhåller oss till som investerare, men den klimatfärdplan vi tog fram för två år sedan anger riktning och är rätt väg att gå – steg för steg bort från fossila bränslen.

Samtidigt växer marknaden för gröna investeringar, en resa vi vill vara med på. EU utarbetar just nu skärpta klimatmål för att öka gröna investeringar, snabba på omställningen och minska beroendet av fossila energislåg. I USA har en stor klimat-satsning antagits av kongressen, den så kallade Inflation Reduction Act (IRA). Lagen innebär att motsvarande 3 800 miljarder kronor ska allokteras till energi- och klimatinvesteringar. Som en följd skapas möjligheter till nya intäkter och utveckling för bolag inom exempelvis energieffektivisering och -lagring, förnybar energi, och elektrifiering.

För att visa hur vår investeringsportfölj på olika sätt bidrar till en hållbar utveckling presenterar vi för tredje året vår hållbarhetspyramid i rapporten. Modellen har under året anpassats för att möta den lagstiftning som EU introducerat för att öka andelen hållbara investeringar samt öka transparensen kring vad en hållbar investering är. Med pyramiden kan vi mäta utvecklingen i våra investeringar samt synliggöra resultatet av vårt långsiktiga uppdrag att erbjuda våra kunder ett hållbart värdeskapande med en god avkastning.

I skrivande stund pågår fortfarande mycket i omvärlden som sätter press på samhället, ekonomin och planeten. Låt oss arbeta för att innovation, investeringsvilja och konstruktiv förändring blir svaret från politiker, företag och investerare. ●

Lars-Göran Orrevall
Chef Skandias Kapitalförvaltning, juni 2023

4. Med avstamp i globala mål

Ett hållbart sparande innebär att vi agerar ansvarsfullt och gör investeringar och fondurval som får våra kunders sparpengar att växa. Samtidigt kan pengarna bidra till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål och klimatmålen i Parisavtalet.

Vi har ett långsiktigt förvaltningsuppdrag och vår ambition är att vara ett föredöme inom hållbarhet. Vi vet att våra kunder tycker att hållbarhet är viktig i deras investeringar och att de gärna följer med oss på resan. Det ger oss möjligheter att göra investeringar i verksamheter som bidrar till lösningar på samhällsutmaningar och klimatproblem. På så sätt kan våra kunders sparande bidra till en hållbar utveckling samtidigt som de får en god riskjusterad avkastning. Vår övertygelse är att långsiktigt sparkapital har en viktig roll i omställningen och behövs för att lösa de stora samhällsutmaningar som vi har framför oss.

Omställningen till en hållbar värld behöver ske under ordnade former och med stöd av teknikutveckling, nya systemlösningar och stora investeringar. Det är inte så att en lösning är universell och alla steg kommer inte att tas samtidigt i alla branscher och länder. Vi fasar idag ut investeringar i fossila bränslen enligt vår klimatfärdplan, läs mer i *kapitel 10*. Vi minskar andelen fossila investeringar, men kommer under en överskådlig tid att ha en viss exponering mot fossilt inom onoterade tillgångar, infrastruktur och noterade aktier. Vi väljer bort nya och befintliga investeringar som inte uppfyller våra krav, till exempel utvinning av kol och oljesand. Det är en del av vårt ansvarstagande.

Vi har utvecklat en metod (hållbarhetspyramiden) för att förenkla och ge en bild av hur de investeringar vi gör är fördelade utifrån olika hållbarhetsnivåer. Med avstamp i *ansvarsfulla investeringar* rör vi oss kontinuerligt mot fler aktiva val och strategier som främjar hållbarhet: *hållbara investeringar* och *lösningsinvesteringar*. Bilden är inte statisk utan kommer att förändras med investeringsstrategier och marknadsutveckling.

HUR INVESTERINGAR PÅVERKAR

Våra investeringar görs i marknadsnoterade instrument såsom aktier via börshandelsplatser och obligationer på andrahandsmarknaden där instrumenten byter ägare. En investering kan också innebära ny finansiering via riskkapital, nyemissioner av aktier eller obligationer, via krediter eller genom annan finansiering som ofta syftar till en specifik användning. Olika tillgångsslag kan därmed i olika grad påverka människa och miljö, både positivt och negativt. Påverkan av en investering är oftast indirekt, genom exempelvis ett börsnoterat företags avtryck i omvärlden, eller direkt genom att det kapital som tillförs vid en nyemission används för olika ändamål som påverkar omvärlden. Exempelvis skapar en finansiering som är öronmärkt för ett hållbarhetsrelaterat investeringsprojekt en positiv effekt. Detta gäller även där emittentens huvudsakliga verksamhet präglas av tydligt positiva hållbarhetsegenskaper.

PORTFÖLJ I OMSTÄLLNING

Ansvarsfulla investeringar

I basen av hållbarhetspyramiden ligger våra generella principer och processer för ansvarsfulla investeringar, som bottnar i internationellt vedertagna normer och riktlinjer, som FN:s Global Compact. Vi väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag, länder och tillgångsslag och vi agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som uppvisar brister i sitt ansvar. Vi arbetar hela tiden för att minimera investeringar i bolag som avviker från våra ställningstaganden och vi är transparenta med den mindre exponering som kan uppstå via indirekt ägande i externa fonder eller indexderivat. Detta är en självklar utgångspunkt för att med trovärdighet bygga vidare mot mer hållbarhetsfokuserade och lösningsorienterade strategier.

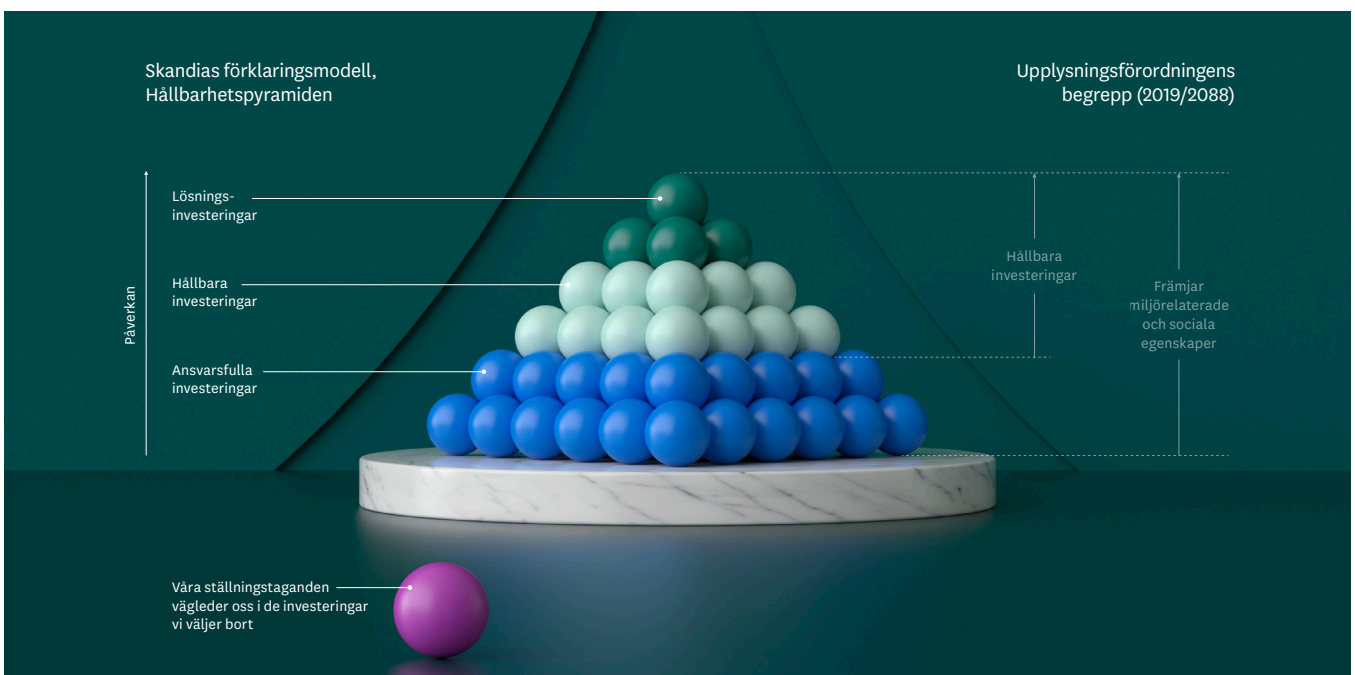
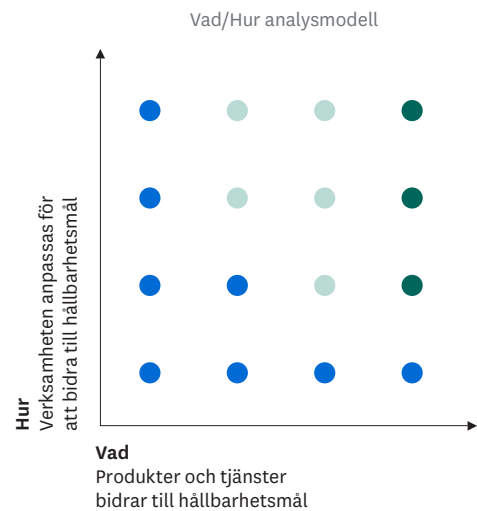
Hållbara investeringar

Utöver att uppfylla våra grundkrav gör vi investeringar som vi bedömer till viss del bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål eller Parisavtalet. Det blir tydligt när vi systematiskt integrerar miljö-, sociala och bolagsstyrningsaspekter (ESG) i analys och investeringsbeslut. Vi utvecklar successivt lämpliga ansatser för de olika tillgångsslagen i portföljen. Vår gemensamma utgångspunkt är en avvägning mellan vad ett bolag har för produkter och tjänster samt hur de bedriver sin verksamhet för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter, vår analysmodell för Vad/Hur. Vad/Hur-modellen har under 2022 kalibrerats något i takt med att vi kontinuerligt utvecklar våra hållbarhetskrav och -analyser, samt för att spegla kraven på en hållbar investering enligt EUs Upplysningsförordnings definitioner och begrepp (SFDR 2019/2088). I valet av externa förvaltare, både för investeringar i Skandia Liv och i externt fondutbud, söker vi så långt det är möjligt efter

alternativ med en uttalad hållbarhetsprofil, vid sidan av goda avkastningsmöjligheter.

Lösningssinvesteringar

En delmängd av våra hållbara investeringar har en inriktning som i stor utsträckning syftar till att vara lösningar på de globala målen för en hållbar utveckling eller målen i Parisavtalet. Dessa investeringar ger både en finansiell avkastning och bidrar konkret till positiva sociala eller miljömässiga effekter. Lösningssinvesteringar utgör en mindre men växande andel i vår portfölj. Vår ambition är att andelen ska växa i takt med att nya investeringsmöjligheter skapas på marknaden, men också som ett resultat av våra uttalade hållbarhetsstrategier och aktiva investeringsbeslut i det dagliga arbetet. Som investerare har vi möjlighet att vara en positiv kraft för att göra de förflyttningar som krävs för en mer hållbar utveckling. Vår syn är att hållbarhetsmålen utgör en viktig helhet och vi gör därför inte prioriteringar mellan dem. Istället gör vi de investeringar där vi ser att vårt kapital kan göra skillnad. ●

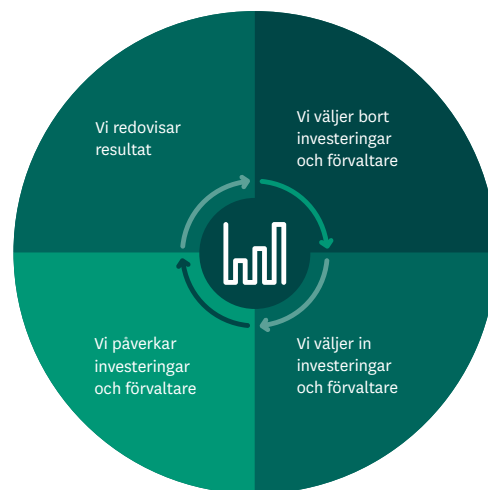

5. Ansvarsfulla investeringar är basen i vår egen förvaltning

Den som ger Skandia förtroendet att förvalta sina pengar ska också veta att vi löpande tar ställning i frågor som rör hållbarhetsrisker och negativ påverkan på miljö, människa och samhälle, och agerar utifrån det.

Skandias *Policy om ansvarsfulla investeringar* ligger till grund för hur vi analyserar, värderar och hanterar hållbarhetsrisker i investeringar och investeringarnas potentiellt negativa konsekvenser för olika hållbarhetsfaktorer. I Skandias ställningstaganden vidareutvecklar vi vår syn, våra förväntningar på bolag, samt våra egna åtaganden, både på övergripande nivå och i olika sakfrågor. Policyn och ställningstagandena skapar tillsammans ett ramverk som beskriver vår uppfattning om vad som kännetecknar ett ansvarsfullt företagande. Ställningstagandena är koncerngemensamma och gäller för investeringar som görs av Skandias livbolag, fondbolag och helägda dotterbolag i Sverige.

Som investerare i noterade och onoterade tillgångar har vi tre huvudsakliga vägar att arbeta med ansvarsfulla investeringar. Ställningstagandena är vägledande i vårt arbete med att välja bort, välja in och påverka bolag i investeringsprocessen.

VÅRA STÄLLNINGSTAGANDEN

Våra *ställningstaganden* grundar sig i internationella normer såsom FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling samt FN:s konvention mot korruption. Dessa återspeglas i FN:s Global Compact samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, vilka vi förväntar oss att de bolag som vi investerar i eftersträvar att följa i hela sin verksamhet.

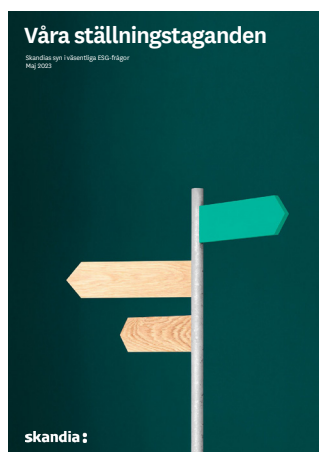
I formuleringen av våra ställningstaganden söker vi även fördjupad kunskap genom omvärldsanalys, inklusive att ta del av Skandias kunders och andra intressenters synpunkter, samt dialog med sakkunniga i relevanta fall. Under 2022 har vi bland annat fört en närmre dialog med Transparency International Sverige angående korruption samt ChemSec som arbetar med kemikaliefrågor. Ofta sker dialogen i samverkansform där olika aktörer samlas kring ett gemensamt åtagande, ett sådant exempel är Finance Sector Deforestation Action (FSDA) där investerare tillsammans med organisationer och sakkunniga jobbar tillsammans för att nå resultat.

Samtliga ställningstaganden är områden som med utgångspunkt i internationella normer och vår omvärldsanalys, om de inte hanteras ansvarsfullt, kan ha en väsentlig negativ påverkan på människa miljö och samhälle. Våra avvägningar och beslut baseras på bästa tillgängliga information, men med de begränsningar som det innebär. Företagens öppenhet och transparens, samt vår tillgång till annan tillförlitlig information är avgörande för att bedöma om företag lever upp till våra förväntningar.

Genom att vara öppna med våra ställningstaganden blir vårt förhållningssätt tydligt för såväl kunder och ägare som för bolagen vi investerar i. Nya ställningstaganden utvecklas löpande och befintliga revideras årligen.

EU har tagit fram ett antal indikatorer för hur marknadens aktörer på ett tillgängligt och samlat sätt ska informera om bland annat negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer till följd av sina investeringar. Flera av dessa indikatorer överlappar eller är nära kopplade till våra ställningstaganden. Utfallet av indikatorerna kommer att publiceras på skandia.se/hallbarhet under 2023.

Ta del av Skandias syn på väsentliga ESG-frågor i *Våra ställningstaganden*.

Vad vi väljer bort

Utifrån våra ställningstaganden och kriterier väljer vi bort de investeringar som inte lever upp till våra förväntningar. Våra ställningstaganden finns kort sammanfattade nedan. För Skandias egna fonder med hållbarhetsfokus finns ytterligare kriterier.

Tobak

Med anledning av de negativa hälsoeffekterna som är relaterade till tobak väljer vi bort bolag som producerar tobak. Skandia är en av de grundande medlemmarna till internationella Tobacco-Free Finance Pledge.

Kryptovalutor

På grund av hög hållbarhetsrisk exkluderas vissa bolag med verksamhet inom kryptovaluta.

Statsobligationer

Vi vill att de länder vi investerar i via statsobligationer bidrar till en hållbar utveckling. Vi investerar inte i statsobligationer utfärdade av stater som inte ansluter sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå.

I Skandia Liv och i Skandias egna fonder är 100 procent av statsobligationerna svenska statspapper.

Cannabis

Vi väljer bort bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller distribution av cannabis för rekreativ användning. Vi har en restriktiv hållning till bolag involverade i cannabis för medicinskt bruk. Vårt ställningstagande grundar sig i att cannabisanvändning riskerar att leda till missbruk eller beroende med negativa hälsoeffekter som följd.

Fossila bränslen

Vi minskar successivt våra placeringsportföljers exponering mot den fossila energisektorn. Vi väljer då bort investeringar i bolag som vi bedömer har betydande utmaningar att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalets mål:

- Bolag som utvinnet termiskt kol (om mer än 5 procent av omsättningen).
- Renodlade och/eller dominerande aktörer inom okonventionell olja, definierat som utvinning av oljesand och/eller utvinning i norra Arktis (om mer än 5 procent av omsättningen).
- Kraftproducenter med hög andel kol. (om mer än 25 procent av omsättningen)
- Energibolag som motverkar Parisavtalet via omfattande lobbying.

Kontroversiella vapen

Vi väljer bort bolag som utvecklar, producerar, underhåller eller distribuerar komponenter eller system specifikt utvecklade för kärnvapen, klustervapen, landminor, kemiska eller biologiska vapen, i enlighet med respektive FN-konvention för dessa produktgrupper.

Normbrott

Vi väljer bort bolag som bryter mot internationella normer, exempelvis UN Global Compact, utan att visa förändringsvilja.

SAMMANFATTNING

I Skandia Livs direktägda investeringar och i Skandias egna fonder förekommer ingen exponering mot bolag eller stater på vår exkluderingslista. I de externa fonder vi investerar i kan det förekomma en minimal exponering, oftast på grund av att förvaltaren använder andra informationskällor eller gör en något annorlunda tolkning rörande ett enskilt bolags verksamhet.

För en effektiv förvaltning av pensionsportföljen används så kallade indexderivat, som ger en bred exponering mot en viss marknad. Dessa finansiella

instrument utgör en marginell andel av portföljen, men är viktiga verktyg för att exempelvis hantera kapitalflöden och likviditet. Vår ambition är att så långt det är möjligt använda indexderivat som speglar våra ställningstaganden och vår exkluderingslista. Dessa uppfyller dock inte alltid våra finansiella krav, varför en viss indirekt exponering mot bolag på vår exkluderingslista kan uppstå.

Totalt summerar exponeringen mot exkluderade bolag via externa fonder och indexderivat till <0,01 procent av livportföljen.

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

	2022	2021	2020
Antal exkluderade bolag totalt	139	156	155
Miljö	5	8	8
Mänskliga rättigheter	14	14	13
Kontroversiella vapen	32	31	26
Tobak	22	23	23
Kol	61	74	79
Cannabis	5	6	6
<i>Klimatfärdplan, bortvalda bolag</i>	<i>27</i>	<i>26</i>	<i>25</i>

6. Hållbart värdeskapande i Skandia Liv

Skandia Liv (traditionell förvaltning) har ett långsiktigt uppdrag. Vår förvaltning arbetar aktivt för att erbjuda kunderna ett hållbart värdeskapande med en god avkastning. Samtidigt vässar vi portföljens miljörelaterade och sociala hållbarhetsegenskaper och främjar praxis för god bolagsstyrning.

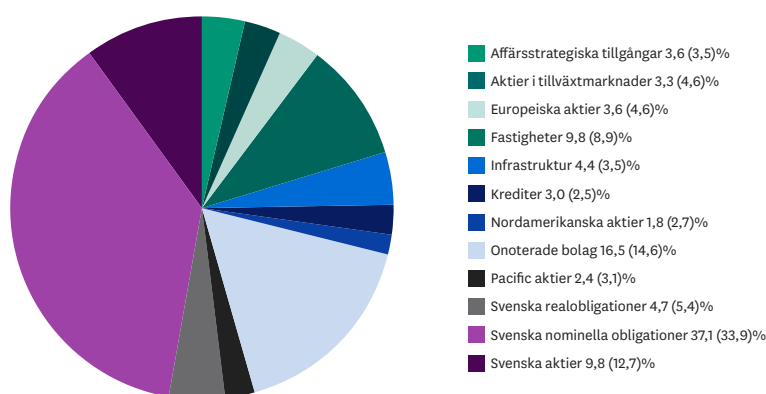
EN ANSVARSFULL ALLVÄDERSPORTFÖLJ SOM BIDRAR I KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Skandia Liv är ett sparande med försäkring som garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning där vi placerar kapitalet åt kunden. Investeringsportföljen byggs därmed för att skapa avkastning och god riskspridning som kan stå emot perioder av turbulens på finansmarknaderna. Skandia Liv innehåller en mängd olika byggstenar sett till tillgångsslag. Inom varje tillgångsslag finns möjligheter att hitta hållbara alternativ. Långsiktighet och investeringar som medför nytt kapital möjliggör för oss att göra

investeringar som är särskilt intressanta utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vi beaktar hur investeringarna påverkas av eller påverkar människor och miljö i sin omvärld.

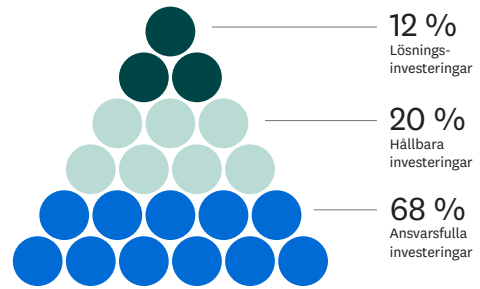
En viktig utgångspunkt i förvaltningen är vårt arbete för ansvarsfulla investeringar. Därutöver söker vi aktivt efter investeringsmöjligheter som främjar positiva hållbarhetsegenskaper och i vissa fall har en mätbar positiv effekt. I Skandia Liv har vi en tydlig plan för att väsentligt och stegvis minska vår exponering mot fossila bränslen och öka investeringar som bidrar positivt i klimatomställningen, läs mer om klimatfärdplanen i *kapitel 10*.

Tillgångsfördelning
(2022-12-31)

Vid årsskiftet 2022/23 utgjorde det som vi klassar som enbart Ansvarsfulla investeringar ca 68 procent av portföljen, medan resterande 32 procent även uppfyllde våra kriterier för nivån Hållbara investeringar. En delmängd av de Hållbara investeringarna uppfyllde dessutom våra kriterier för att klassas som Lösningsoinvesteringar (cirka 12 procent av hela portföljen).

Livportföljens totala fördelning i hållbarhetspyramiden (2022-12-31)

HÅLLBARA INVESTERINGAR OMFATTAR:

Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag

- med produkter och/eller tjänster som till viss del bidrar med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom;
- och/eller
- som arbetar systematiskt och målstyrt med väsentliga hållbarhetsfrågor inom ramen för sin egen verksamhet och därigenom uppnår minskad klimatpåverkan, en effektiv användning av resurser och förbättrade villkor för anställda, leverantörer och lokalsamhällen;
- och/eller
- i sektorer som traditionellt har haft en betydande miljö- och klimatpåverkan, men som ställer om sin verksamhet och kan visa på tydliga och positiva resultat till följd av denna omställning.

Infrastrukturprojekt som bidrar till en hållbar omställning i samhället.

Direktägda fastigheter certifierade enligt etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM), samt fastigheter med hög energiklass.

LÖSNINGSINVESTERINGARNA OMFATTAR:

Gröna och sociala obligationer vars syfte är att finansiera miljömässig och social utveckling i bolags eller andra organisationers verksamhet.

Obligationer utgivna av utvecklingsbanker i syfte att förbättra sociala livsvillkor och miljö i utvecklingsländer.

Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag med produkter och/eller tjänster vars syfte är att bidra med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom.

Infrastrukturprojekt som tydligt bidrar till lösningar på samhällsutmaningar, med tonvikt på förnybar energi.

Direktägda fastigheter certifierade enligt de högsta nivåerna inom etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM).

RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

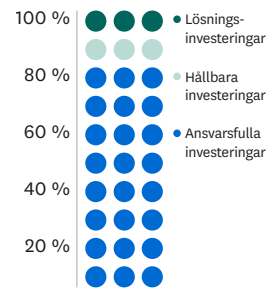
Obligationer och krediter är ofta en långsiktig investering där syftet kan vara generell finansiering av ett bolags verksamhet, eller riktat till ett särskilt ändamål.

Merparten av våra ränteplaceringar ligger i trygga svenska statsobligationer, bostadsobligationer och obligationer från kommuner och regioner. I vår hållbarhetspyramid klassar vi dessa som ansvarsfulla då finansieringen sker utan ett utpekat miljömässigt eller socialt ändamål.

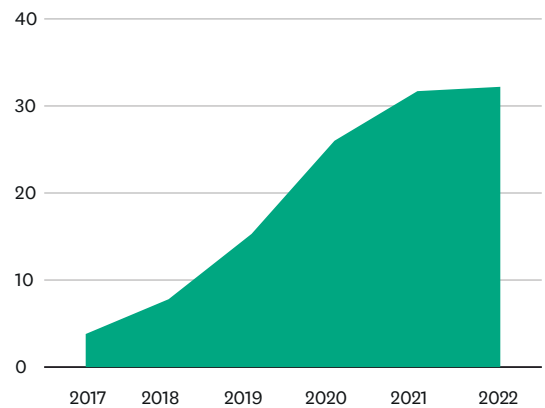
Med stöd av olika ramverk har finanssektorn de senaste åren utvecklat obligationer och krediter som ska finansiera riktade investeringar som bidrar positivt till en hållbar utveckling. Investeringarna sker framförallt via tredjepartsklassade gröna eller sociala obligationer, men också i andra obligationer utgivna av aktörer med tydlig inriktning mot miljömässig och social hållbarhet. Långsiktigheten i investeringarna och möjligheten att rikta investeringen gör obligationer och krediter till ett viktigt verktyg för att investera hållbart och möjliggör att kapitalet bidrar till lösningar. Ofta innebär investeringarna att organisationer och bolag tillförs ny finansiering. Skandia var tidigt med som ankarinvesterare i den första gröna obligationen på marknaden tillsammans med Världsbanken 2008. Sedan dess har vi varit delaktiga i finansiering av bland annat Skandionklinken och Käppalaförbundet och därigenom bidragit till effektivare cancervård och vattenrening. Läs också om vår investering i förebyggande diabetesvård nedan.

Räntebärande värdepapper

Främst svenska statsobligationer, bostadsobligationer och obligationer från kommuner och regioner (ansvarsfulla investeringar). En mindre, men växande, andel är gröna och sociala obligationer, samt obligationer från utvecklingsbanker i Afrika, Asien och Latinamerika (lösningsoptioner). Hållbara investeringar utgörs bland annat av hållbarhetslänkade obligationer och lån.

Hållbara obligationer (Skandia Liv)
MSEK kronor

Några av våra hållbara obligationsinvesteringar 2022

Fokus för investeringen	Emittent	Belopp MSEK	Typ
Fattigdomsbekämpning och socioekonomisk utveckling i Afrika	African Development Bank	670	Sociala obligation
Förbättrad klimatprestanda och biologisk mångfald inom svenska samhällsfastigheter.	Specialfastigheter	598	Grön obligation
Motverka och mildra klimatförändringarna internationellt.	Svensk Exportkredit	550	Gröna obligationer
Miljöinvesteringar i Norden och övriga länder runt Östersjön	Nordiska Investeringsbanken	500	Grön obligation

”Vi letar kontinuerligt efter bra och hållbara obligationer och placeringar och ställer successivt om till fler och större ESG investeringar i portföljen.”

Alexander Onica, chef Ränkte- och valutaförvaltningen på Skandia

---

Förebyggande hälsa i fokus

Region Stockholm var tillsammans med Skandia och SEB först i världen med en ny typ av satsning för att förebygga typ 2-diabetes. I projektet har Skandia fungerat som enskild finansiär med 30 miljoner kronor. Genom att koppla ihop återbetalning och ränta till hur väl vårdinsatsen faller ut, det vill säga hur väl det preventiva arbetet bidrar till kostnadsbesparingar inom diabetesvården, skapas en riskdelning. Satsningen går ut på att erbjuda personer i riskzonen ett digitalt hälsoprogram. I början av 2023 rapporterades de första resultaten efter 18 månader där cirka 60 procent av deltagarna har förbättrat sitt långtidsblodssocker och cirka 45 procent av deltagarna har gått från att vara i riskzon för typ 2-diabetes till att vara i friskzon. Deltagarna är mellan 50 och 60 år, bosatta i Region Stockholm och har genom blodprov initialt bekräftats ha förhöjt långtidsblodssocker. Programmet pågår under fem år och innefattar digitala möten med en egen coach, hälsomätningar samt ett belopp att disponera på olika hälsotjänster. Samarbetet har uppmärksammats och obligationen har tidigare tilldelats det prestigefulla priset ”*Social project bond of the year*” av Environmental Finance.

Lån för social utveckling och klimatomställning

Inom tillgångsslaget krediter finns allt fler möjligheter att hitta hållbara investeringsalternativ. På senare år har så kallade hållbarhetslänkade lån kommit ut på kreditmarknaden. Företag som söker finansiering sätter inom ramen för dessa upp tydliga hållbarhetsmål kopplade till sin verksamhet, och om målet uppnås sänks räntan på lånet. Gröna lån som funnits längre är lån där hela beloppet används för ett specifikt hållbart eller miljövänligt syfte. Det finns även kreditfonder med hållbar inriktning. Skandia har placeringar i SDG Credit Fund, ett partnerskap mellan förvaltaren Developing World Markets (DWM) och Trill Impact, som fungerar som rådgivare. Fondens fokus är mikro- och småföretag i utvecklingsmarknader. Minst 80 procent av kapitalet ska lånas ut till mikrofinansinstitutioner (MFI). Tematiskt jobbar fonden mot mikroföretag, kvinnors ekonomiska möjligheter, jordbruk och utveckling av landsbygden, men även frågor kring förnyelsebar energi och off grid-lösningar, rent vatten, bostäder, utbildning och hälsovård. 2021 gick Skandia in som investerare i PCP Transition Partner Fund, en kreditfond som ger lån till mellanstora europeiska företag. Fonden fokuserar på tre områden där varje område har sin specifika inriktning: Koldioxidneutrala bolag inom förnyelsebar energi och lagring av förnyelsebar energi; Cirkulära bolag – exempelvis avfallshantering och återvinning, mobilitetstjänster och molntjänster som bidrar till energieffektiviseringar; samt Omställningsbolag – exempelvis inom livsmedelsindustri och råvaruindustri som behöver investera för att minska sin energianvändning.

AKTIER – NOTERADE BOLAG

Investeringar i aktier ger ägarandelar i bolag och tillgång till den värdeutveckling som sker i bolagen.

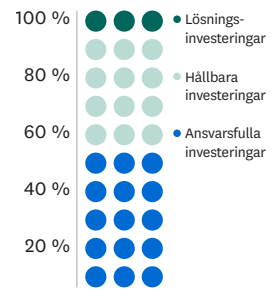
Skandia Livs aktieinvesteringar har en inriktning mot svenska och globala aktier, inklusive tillväxtmarknader. Vid investeringar som sker på börs-handelsplatser tillförs bolagen oftast ingen ny finansiering, utan aktier handlas i huvudsak på en andrahandsmarknad. Investering i en aktie medför ett ägande i bolaget och möjlighet att påverka bolaget i rollen som ägare. Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i rekryteringen till bolagstyrelserna är sätt att utöva vårt ägarinflytande. I de fall bolag avviker från våra principer är vår grundinställning att i första hand verka för förändring genom dialoger med bolagen. Vilka investeringar som vi väljer in eller väljer bort av hållbarhetshänsyn har också ett signalvärde på marknaden, samt till våra kunder och andra intressenter.

Våra investeringsbeslut vägleds bland annat av vår egenutvecklade analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, beaktar vad bolag producerar och *hur* de bedriver sin verksamhet.

”Att äga bolag ger oss större möjlighet att påverka dem i rätt riktning.”

*Stephanie Göthman,
portföljförvaltare på Skandia*

Aktier – noterade bolag
En diversifierad portfölj av svenska och globala aktier, inklusive tillväxtmarknader. Framförallt i den svenska aktieportföljen finns många bolag som vi klassar som hållbara investeringar utifrån vår analys av vad bolagen har för produkter/tjänster och hur de hanterar hållbarhetsfaktorer i sin verksamhet. Lösning-investeringar är bolag vars affärsmodell har en tydligt grön eller social inriktning.

Ca 42 procent av de aktieinvesteringar vi gör har positiva hållbarhetsegenskaper via de produkter och tjänster företagen erbjuder, eller genom att de bedriver ett mer utvecklat hållbarhetsarbete. Många av de mer framstående bolagen finns bland våra svenska innehav. Drygt 10 procent av aktieportföljen anser vi vara bolag med produkter och tjänster som tydligt bidrar med miljömässiga eller sociala lösningar, varför vi klassar dessa som lösning-investeringar i vår hållbarhetspyramid. Övriga tillgångar motsvarar nivån för att vara ansvarsfulla investeringar i vår hållbarhetspyramid.

FASTIGHETER

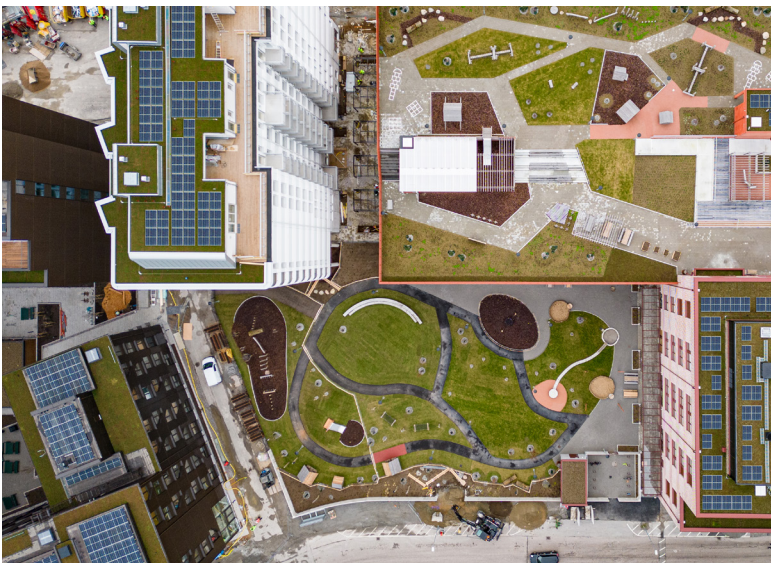
Våra fastigheter är samlade i dotterbolaget Skandia Fastigheter som arbetar aktivt för att bidra till en hållbar utveckling av verksamheten och branschen med utgångspunkt i tre fokusområden: klimat och resurseffektivitet, levande stadsmiljöer samt hälsa.

Skandia Fastigheter som är ett av Sveriges största fastighetsbolag äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter. Störst del av bolagets utsläpp härstammar från de material som används i nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar. Ett aktivt arbete bedrivs för att minska resursanvändning, utsläpp av växthusgaser och miljömässigt fotavtryck. De ambitiösa hållbarhetsmålen fokuserar på att:

- Mellan 2020 och 2030 ska verksamheten minska utsläppen med 75 procent CO₂e/omsättning.
- Energianvändningen ska minska med 5 procent årligen till och med 2024.
- Senast under 2023 ska alla fastigheter i beståndet vara miljöcertifierade.

Några av fastigheterna med hållbarhetsprofil:

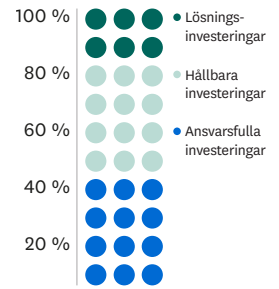
- Väla Park, köpcentrum i Helsingborg certifierad med Miljöbyggnad Guld och stor solcellsanläggning.
- Kontorshuset Kopparråden i Sundbyberg, som hälsocertifieras enligt systemet WELL Core.
- Kontorshuset på Sveavägen 44 i Stockholm - en ombyggnation med energieffektivisering, levande stadsmiljö, takpark och miljöcertifiering enligt BREEAM på nivån Excellent.
- Masthusen i Malmö, som är den stadsdelen i Norden som hållbarhetscertifierats enligt BREEAM Communities.

Masthusen i Malmö.

Fastigheter

Skandia Fastigheter har drygt halva sitt bestånd miljöcertifierat. Fastigheterna är certifierade inom etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM), där den andel som tillhör de högsta nivåerna klassas som lösningsinvestering. Fastigheter med lägre certifieringsnivåer och ocertifierade fastigheter med hög energiprestanda klassas som hållbara investeringar.

Vid årsskiftet 2022/2023 var 52 procent av fastighetsbeståndet miljöcertifierat. Ett omfattande hållbarhetsprogram har under året lanserats, där klimatavtrycket i byggprojekt mäts och omfattas av gränsvärden. Det används i alla projektfaser, anpassas efter projektets karaktär och vävs samman med byggnadscertifiering, så att varje projekt får en egen hållbarhetsplan med interna krav som höjer ambitionsnivån från det som regleras enligt lag och valt certifieringssystem.

Även bolagets "hälsolabb", för hälsofrämjande kunskap och, innovation och affärer, har gjort framsteg. I projektet Hälsohoppet - ett verktyg för att främja hälsa och trygghet i lärandemiljöer - har till exempel ett pilotprojekt genomförts med Vittraskolan i Göteborg, där åtgärder i och kring skolbyggnaderna nu tas vidare. Under året har också Skandia Fastigheters platsutvecklingsverktyg Placemaker använts i tre projekt: den befintliga fastigheten Hall 7 i Malmö samt de pågående stadsutvecklingsprojekten Masthusen i Malmö och Lilla Backa i Göteborg. De föreslagna lösningarna handlar bland annat om samnyttjande mellan hyresgäster för gemenskap och högre användning av lokaler över hela dygnet samt ljud- och belysningsåtgärder för trevnad och trygghet.

”Skandia Fastigheter är ett av de största innehaven i Skandias livbolag och att vi kontinuerligt fortsätter att utveckla hållbarhetsarbetet i fastighetsportföljen är av avgörande betydelse för att säkerställa en fortsatt hög och stabil avkastning till livspararna under lång tid framöver.”

*Anders Jonsson,
ordförande Skandia fastigheter*

Först i världen att trygghetscertifiera en hel köpcentrumportfölj

Säkerhet och upplevd trygghet är en alltmer aktuell fråga för bolag att ta ställning till och agera på. Sedan 2019 har Skandia Fastigheter jobbat aktivt med att stärka platser och byggnader genom en extern granskning och certifiering. Nu har man tagit säkerhetsarbetet ett stort steg längre genom att som första fastighetsägare i världen certifiera det totala köpcentrumbeståndet om 10 handelsplatser och nära 318 000 kvadratmeter – och dessutom verksamhetsledningen av detsamma – enligt SHORE. Certifikatet mäter motståndskraft på säkerhet- och trygghetsområdet och bedömer förvaltningen utifrån 800 parametrar inom sex huvudområden:

- Ledningssystem och riskhantering
- Fysiskt fastighetsskydd
- Kundsäkerhet och trygghet
- Hyresgästsäkerhet och trygghet
- Säkerhet och bevakningssystem
- Kris och kontinuitetsplanering

ONOTERADE BOLAG

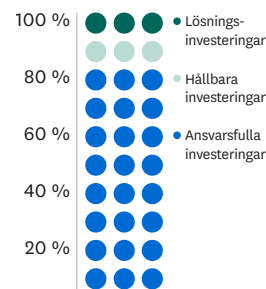
Vi har lång erfarenhet av att arbeta med investeringar i onoterade bolag, så kallad Private Equity. Placeringarna är långsiktiga och sker främst i fonder som i sin tur investerar i onoterade bolag.

Att välja rätt samarbetspartner är därför av stor vikt och vår hållbarhetsanalys är därmed primärt inriktad på förvaltarens kapacitet på hållbarhetsområdet. Förvaltare som inte anses ha tillräckligt starka urvalsprocesser eller förmåga väljs bort. Vi verkar för att förvaltaren beaktar kriterierna i vår policy om ansvarsfulla investeringar och våra ställningstaganden, bland annat genom att vi upprättar specifika klausuler i fondavtalsdokumentationen för investeringar i externa Private Equity-fonder. Vi följer löpande upp detta i vår förvaltardialog.

Inom Private Equity är tillgången till publik hållbarhetsinformation generellt lägre än hos börsnoterade företag, varför vi har satt upp

Onoterade bolag

Utbudet av hållbara investeringsmöjligheter är fortfarande relativt begränsat, liksom tillgången till publik och djupgående hållbarhetsinformation. Investeringarna granskas utifrån våra ställningstaganden. Hållbara investeringar och lösningsinvesteringar i grafen är framförallt kopplade till hälsovård.

egna processer för att inhämta de uppgifter som vi väger in i våra bedömningar och investeringsbeslut. Fondförvaltarna utvecklar successivt sin rapportering, vilket skapar bättre möjligheter för oss att bedöma deras strategier och kapacitet, samt fondernas hållbarhetsegenskaper. Detta skapar också bättre förutsättningar för styrning inom ramen för våra övergripade strategier och för fördjupad dialog med förvaltarna.

”Vi ser en gradvis utveckling mot mer hållbara affärsmodeller på onoterade marknaden. Att lyckas med investeringarna handlar till stor del om att bedöma risker, och hållbarhet är ett område med olika typer av risker. Ett område som sannolikt ökar i betydelse framgent.”

Daniel Winther, chef för Private Equity och Infrastruktur på Skandia

INFRASTRUKTUR

Långsiktigheten i infrastrukturinvesteringar kan bidra till samhällsnytta under en lång tid, investeringshorisonten ligger ofta på 20 år eller mer.

Investeringarna ska leva under lång tid i samspel med lokalsamhällen. Miljörelaterade och sociala frågor är därför en viktig del av investeringsprocessen och en betydande del av vår riskbedömning. Det är helt enkelt för riskfyllt att inte ta med det i investeringsanalysen.

Huvuddelen av investeringarna i infrastruktur görs via fonder, så kallade "limited partnership". Hållbarhetsanalysen är därför primärt inriktad på förvaltarens investeringsstrategi och kapacitet inom hållbarhetsområdet.

Inom infrastruktur har vi investerat cirka 4 miljarder kronor i utbyggnad av förnybar energi, såsom sol, vind och geotermisk energi, samt i stödsystem som batterier och energilagring. Vi gör även investeringar som bidrar till klimatomställningen med en intention att möjliggöra ett skifte från kol eller olja till energikällor med lägre klimatpåverkan inklusive förnybara energikällor.

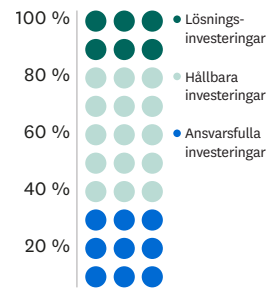
Utbyggnad av hållbar energi i Afrika

Skandia har tillsammans med fondförvaltaren Meridiam investerat i fyra storskaliga solcellsparkar i Senegal. Anläggningarna förser runt en miljon senegaleser med ren och billig energi och jämfört med konventionella energilösningar bidrar de till en utsläppsminskning motsvarande 160 000 ton koldioxid per år. Skandias investering är långsiktig då den löper över 25 år.

Infrastruktur

Investeringar sker primärt via fonder som finansierar infrastruktur i Europa, USA och på utvecklingsmarknader. Lösningarna omfattar framför allt projekt inom utbyggnad av förnybar energi, medan hållbara investeringar inkluderar bland annat utveckling inom vatten och avfallshantering, och fonder som har en särskilt väl utvecklad hantering av hållbarhetsfaktorer i sin förvaltning.

Utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring i Europa

Under 2022 har Skandia investerat i projektet NeuConnect, som avser utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring mellan Tyskland och Storbritannien genom en undervattenskabel som kopplar samman dessa länders elsystem. Kabeln sträcker sig 720 kilometer och är avgörande för att balansera elnäten i både Storbritannien och Tyskland för en lång tid framöver, och möjliggör fortsatt utbyggnad av förnybar energiproduktion.

Skapandet av "hybridparker" i Sverige för stöd till elnätet

Under 2022 har Skandia gjort en tilläggsinvestering i batterikapacitet i det med Vattenfall gemensamägda vindkraftbolaget Toledo Vind AB. Investeringen kommer att skapa två så kallade "hybridparker" (vind/batteri) som har som mål att bidra med viktiga nätstödande funktioner till elnätet i södra Sverige och förbättra lönsamheten i vindkraftsproduktionen genom ökad flexibilitet.

”Vid investeringar i infrastruktur är hållbarhetsfrågor mycket viktiga och ibland avgörande för om en investering ska bli lyckad”

Hans Forssman, portföljförvaltare för infrastrukturinvesteringar på Skandia

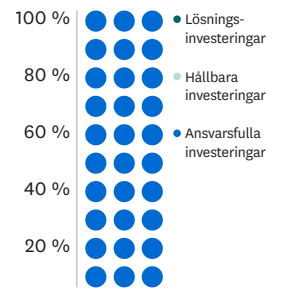
AFFÄRSSTRATEGISKA TILLGÅNGAR

Affärsstrategiska tillgångar är verksamheter inom vår koncern. Hit hör huvudsakligen vår bank, vårt fondförsäkringsbolag och vårt fondbolag.

Förutom de finansiella placeringstillgångarna likt aktier, räntor och alternativa investeringar, investerar portföljen även i affärsstrategiska tillgångar. Likt de finansiella tillgångarna ska dessa skapa en värdetillväxt samt bidra till Skandias strategiska värde och utveckling.

Vår verksamhet ska alltid bedrivas med god affärsetik, med respekt för människor, samhälle och miljö i syfte att möta de förväntningar som intressenter och samhället har på vår verksamhet. Som koncern arbetar vi aktivt med vår egen klimat- och miljöpåverkan och vi klimatkompenserar för de koldioxidutsläpp som kvarstår. Under 2022 har vi satt upp mål för att minska vårt eget klimatavtryck. Fram till 2030 ska vi sänka Skandiakoncernens koldioxidutsläpp och minska vårt avfall med

Affärsstrategiska tillgångar
Affärsstrategiska tillgångar utgörs av bl. a. vår bank, vårt fondförsäkringsbolag och vårt fondbolag. Dessa klassar vi i dagsläget som ansvarsfulla investeringar.

50 procent (jämfört med 2019). Sedan 2012 klimatkompenserar vi för de utsläpp vi inte lyckats reducera. I vårt arbete fokuserar vi på att erbjuda våra kunder tjänster med utgångspunkt i ansvarstagande och med en tydlig hållbarhetsprofil inom sparande, banktjänster och förebyggande hälsoförsäkring. ●

7. Vårt fondbolag utvecklar sitt erbjudande

Vårt fondbolag, Skandia Fonder, erbjuder både aktiva och indexnära fonder. I vår förvaltning utgår vi från FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Vi gör en successiv förflyttning och ökar utbudet av fonder med investeringsstrategier som främjar hållbarhet.

Vi har de senaste åren tagit flera steg för att bredda vårt hållbara fonderbjudande med såväl aktivt förvaltade som indexnära fonder. Alla fonder följer våra gemensamma principer och processer för ansvarsfulla investeringar. Det innebär bland annat att fonderna utesluter investeringar i bolag som utvinner kol för energiändamål, tillverkar och/eller utvecklar kontroversiella vapen, producerar tobak, eller producerar/distribuerar cannabis för rekreationellt bruk.

För våra egna fonder med hållbarhetsfokus är miljörelaterade och/eller sociala egenskaper avgörande vid val av fondens investeringar. Metoderna bygger å ena sidan att avstå från investeringar i vissa branscher och bolag, å andra sidan att premiera bolag med starkt hållbarhetsarbete eller som erbjuder produkter som främjar en hållbar utveckling. I tillägg påverkar vi de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare. Läs mer om påverkansarbetet i kapitel 9.

Ökade transparenskrav i regelverken

Under 2022 har arbetet med transparens och rapportering kopplat till upplysningsförordningen (SFDR) haft ett stort fokus. Den nya EU-lagstiftningen ska möjliggöra för konsumenter att jämföra olika finansiella produkters hållbarhetsarbete.

För att mäta och redovisa en fonds hållbarhetsegenskaper använder vi Skandias hållbarhetspyramid. Metoden innebär att varje underliggande innehav i fonden analyseras utifrån hur produkter och tjänster bidrar till de globala målen för hållbar utveckling och hur väl hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter hanteras i verksamheten. Tack vare denna mätmetod kan vi numera utlova en viss andel hållbara investeringar i fonderna. Detta följs sedan upp när året är slut och redovisas i fondernas årsberättelser.

ETT HÅLLBART SPARERBJUDANDE

”Vi fortsätter vårt arbete med att öka andelen fonder med hållbarhetsfokus. Skandia Idéer för Livet är det senaste tillskottet. Det innebär att för cirka 63 procent av våra egna fonder är hållbarhetsfaktorer avgörande i investeringsstrategin och valfriheten för kunder som önskar ett hållbart sparande har ökat.”

*Annelie Enquist,
vd Skandia Fonder*

EN ANSATZ – FLERA TILLÄMPNINGAR

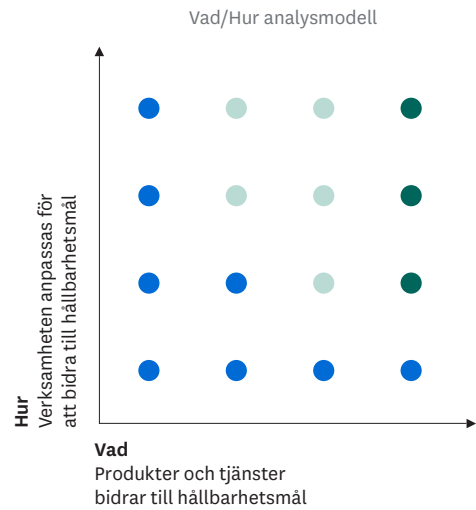
För internt förvaltade fonder är den egenutvecklade Vad/Hur-modellen ett centralt analysverktyg. Modellen möjliggör för olika typer av förvaltningsstrategier att identifiera och premiera investeringar som har en positiv hållbarhetsprofil. En aktivt förvaltd fond kan med hjälp av analysverktyget välja de bolag som bedöms vara mer hållbara. För en indexnära fond används ett skräddarsytt index där de bolag vi exkluderar enligt fondens kriterier inte ingår. Därefter viktas bolag med gott hållbarhetsarbete upp och bolag som bedöms sämre viktas ner, eller tas bort helt. På så sätt kan vi erbjuda våra kunder både spetsiga aktivt förvaltda fonder som Skandia Sverige Hållbar, samt bredare indexnära fonder med god riskspridning som Skandia Mix Exponeringsfonder.

Utöver striktare fossilkriterier för fonder med hållbarhetsfokus, strävar vi efter att minska exponeringen mot fossila bränslen generellt i våra fonder. Läs mer om klimatfärdplanen i *kapitel 10*.

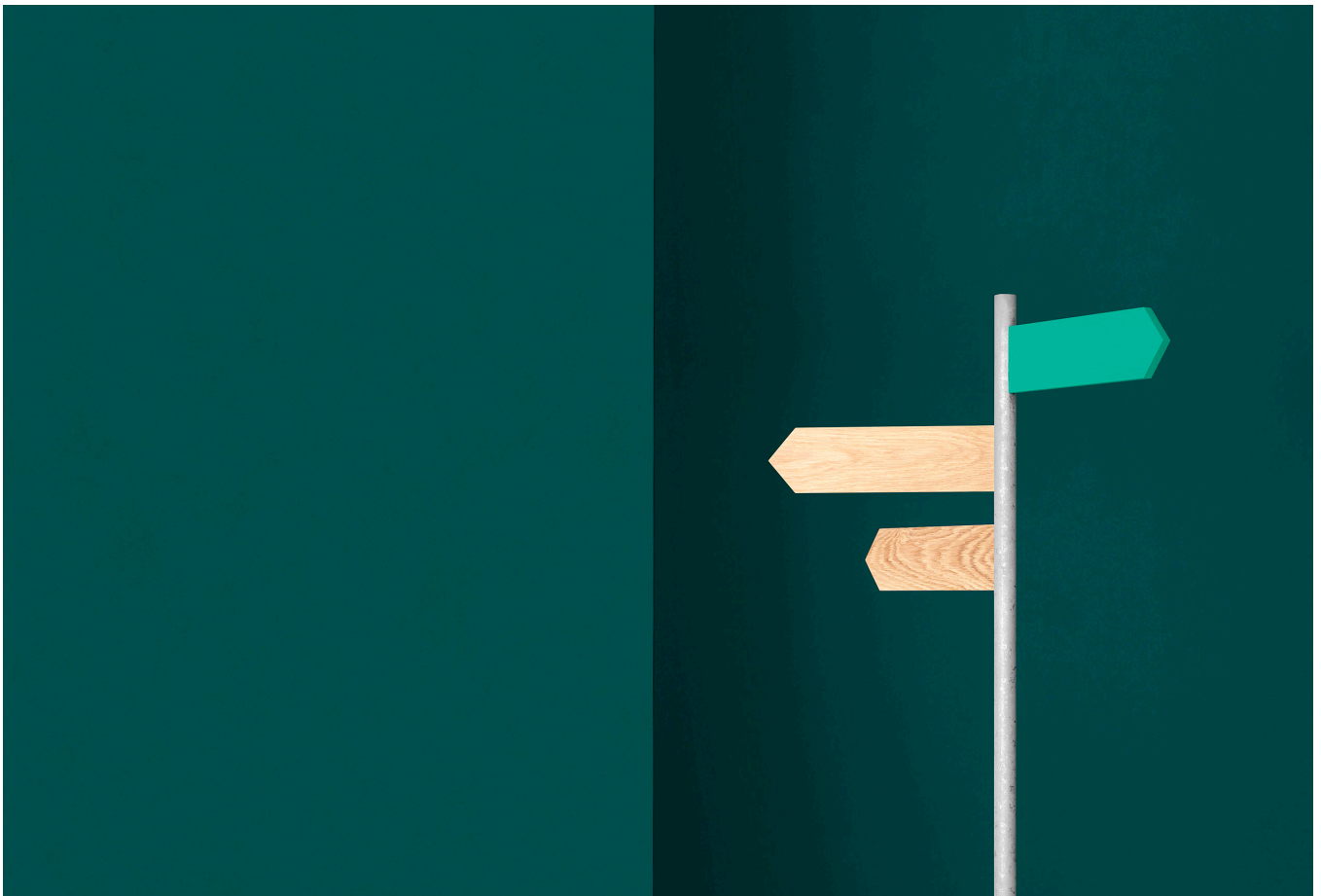
Att påverka de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare är också ett av våra viktiga verktyg i hållbarhetsarbetet. Läs mer om påverkansarbetet i *kapitel 9*.

VÅRA IDEELLA FONDER

De ideella fonderna erbjuder våra kunder ett sparande med möjligheten att styra en del av kapitalet till samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete och påverkan samt cancerforskning genom samverkan med Skandias stiftelse Idéer för Livet, Cancerfonden och WWF. År 2022 delades cirka 57 miljoner ut av våra sparare vilket ger ett sammanlagt värde på cirka 624 miljoner kronor sedan våra ideella fonder startade 1989. ●

UTÖKADE KRITERIER FÖR SKANDIAS FONDER MED HÅLLBARHETSFOKUS

I våra egna fonder med hållbarhetsfokus utesluts, utöver exkluderingarna som gäller alla våra fonder, även investeringar inom konventionella vapen och fossila bränslen:

Konventionella vapen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.

Fossila bränslen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer från stödjande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller våra kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt syfte i linje med mål om en genomsnittlig global uppvärmning på högst 1,5 grader, att bolagets

energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är i linje med Parisavtalets klimatscenarier. Idag är endast ett bolag aktivt klassat som omställningsbolag.

Övrigt: Fonderna väljer även bort bolag som inte bedöms agera i linje med internationella normer eller inte hanterar sina viktigaste hållbarhetsrisker på ett tillräckligt bra sätt.

Läs mer om Skandias fondbolags hållbarhetsarbete i respektive fond i rapporten *Hållbarhetsarbete 2022* som finns på [skandia.se/fonder](https://www.skandia.se/fonder).

Hållbarhetsrapport 2022

Rapport över Skandias Fondbolags Hållbarhetsarbete 2022

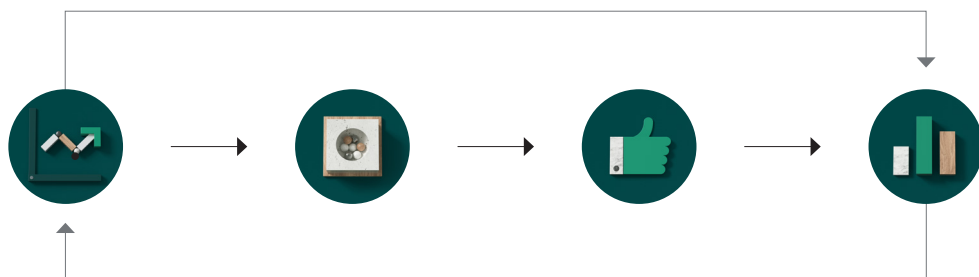
8. Kvalitetsgranskat fondutbud i Skandia Link

Vårt fonderbud utgörs av ett kvalitetsgranskat urval av fonder från marknadsledande förvaltare. I våra beslut om vilka fonder vi ska erbjuda prioriterar vi fonder vars förvaltning har ett relevant och systematiskt arbete med hög kompetens inom hållbarhet. Vi har ett brett och växande utbud av fonder med hållbarhetsfokus i Skandia Link (fondförsäkring) och hos vår bank.

Under de senaste åren har vi gjort ett strategiskt viktigt förflyttningsarbete och kraftigt ökat antalet fonder med fokus på hållbarhet. Det är fonder med strategier som främjar eller har hållbarhet som mål och där vi bedömer att hållbarhet är avgörande i fondernas investeringsbeslut. Ökningen har möjliggjorts av den utveckling som har skett i vårt fondbolag och att vi premierat att välja in externa fonder med hållbarhetsfokus.

För att säkerställa ett attraktivt fonderbud gör vår förvaltarvalsenhet en noggrann utvärdering när vi väljer in nya fonder och i löpande uppföljning av befintliga fonder. I såväl den initiala utvärderingen av fonden och dess förvaltare som i den årliga utvärderingen, granskar vi hur hållbarhetsfrågor och hållbarhetsrisker tas hänsyn till i förvaltningen.

Vår utvärderingsprocess – hållbarhet i alla steg

Placeringsfilosofi

Attraktiva möjligheter till god avkastning och hållbarhetsmål?

Process

En relevant process för förvaltnings- och hållbarhetsarbetet?

Personer

Finns rätt resurser för förvaltnings- och hållbarhetsarbetet?

Prestation

Attraktiv profil på risk och avkastning samt hållbarhetsnivå?

ALLA FONDER HAR HÅLLBARHETSGRANSKATS

Nya fonder ska ha en relevant process för hur hållbarhetsrisker och faktorer beaktas i fondens investeringsstrategi. Det innebär att en aktiefond förväntas ha högre nivå på arbetet än en fond som enbart placerar i valutainstrument där hållbarhetsrisker och hållbarhetsmöjligheter är mindre.

Vi prioriterar att välja in fonder som systematiskt integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor i investeringsprocessen och förvaltare som uppvisar stark kompetens inom dessa områden.

Baskrav för alla fonder är att förvaltaren ska:

- Ha undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)
- Ha en policy för miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor samt tillräckliga resurser för att kunna implementera ett robust arbete
- Redogöra för hur fonden beaktar hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer på ett trovärdigt sätt
- Förbinda sig till en positiv förflyttning om Skandia identifierar brister eller förbättringspotential
- Ha en trovärdig extern kommunikation inom detta område

Vår löpande uppföljning blir sedan en utgångspunkt i dialogen med den externa fondförvaltaren. På så sätt påverkar vi externa förvaltares hållbarhetsarbete och förbättrar kvaliteten i fonderbjudandet. I de fall vi finner det nödvändigt ställs tydliga krav på den externa förvaltaren att förbättra sitt arbete, vilket är en del i överenskommelsen med det aktuella fondbolaget.

Utvärderingsmodellen som används vid bedömning av fonders hållbarhetsnivå har utvecklats under 2022, bland annat används nu Skandias hållbarhetspyramid vid genomlysning av fondernas innehav. Utvärderingsresultaten är därmed inte helt jämförbara med tidigare år, men tyder på att fonderna fortsätter att utveckla sitt hållbarhetsarbete. Den fortsatt positiva förflyttningen beror på en kombination av att vi valt in nya fonder med hållbarhetsfokus, valt bort vissa fonder med svagare hållbarhetsarbete samt att flera av de befintliga fonderna fortsatt att utveckla sitt arbete. Det påverkansarbete som vi driver mot fondbolagen har även det gett effekt under året, bland annat har en aktör ökat sitt engagemang och röstringsdeltagande på bolagsstämmor.

ETT FONDUTBUD SOM MÖTER KUNDERS HÅLLBARHETSPREFERENSER

Hållbarhetsfokuserade fonder är kvalitetsgranskade fonder som vi bedömer har en särskilt genomarbetad hållbarhetsstrategi. Utbudet av fonder med hållbarhetsfokus har fortsatt att öka och består nu av totalt 31 fonder. Bland fonderna som adderades under 2022 finns exempelvis räntefonderna M&G Sustainable Global High Yield och Norron Sustainable Preserve. Med ett brett utbud av lågt prissatta fonder, aktivt förvaltade fonder och mer nischade tematiska fonder bedömer vi att vår erbjudande av fonder med hållbarhetsfokus idag kan möta alla kunders typiska placeringsbehov.

2022 var ett år som präglades av krig i Europa, rusande energipriser och hög inflation med stigande räntor och fallande börser som följd. Stigande räntor har särskilt påverkat fonder med hållbarhetsfokus negativt då fonderna ofta investerar i mer tillväxtorienterade och ränte-känsliga aktier. Fonderna har även missgynnats av att inte investera i bolag med exponering mot fossila bränslen, kontroversiella vapen och tobak som under året avkastade relativt sett starkt. Sammantaget så bidrog dessa aspekter till att majoriteten av de hållbarhetsfokuserade

fonderna underavkastade genomsnittsfonden inom respektive kategori under 2022. Det ökade fokuset på energiförsörjning och stora politiska klimatsatsningar har dock varit gynnsamt för hållbarhetstemat förnybar energi som bidrog till att aktiefonden Schroder Global Energy Transition genererade positiv avkastning trots fallande börser.

VÅR FONDLISTA HJÄLPER KUNDERNA MED SINA VAL

Hållbarhet spänner över flera viktiga områden och vi vet att våra kunder har olika syn på vad det innebär att investera hållbart. För att underlätta att göra enkla, hållbara fondval i linje med kundernas egna önskemål finns olika funktioner i vår fondlista på [skandia.se](https://www.skandia.se). I fonderbjudandet kan kunden enkelt filtrera på:

- fonder med hållbarhetsfokus
- exponering mot kontroversiella branscher
- innehav med klimatlösningar
- hållbarhetsklassificeringar enligt EUs regelverk samt
- hållbarhetsrisk och hållbarhetsbetyg framtaget av Morningstar

För en djupare förståelse om hur förvaltningen går till finns hållbarhetsupplysningar i fondernas informationsbroschyrer eller fondprospekt som hjälper kunderna att kunna välja de fonder som motsvarar deras önskemål. Vi ger också färdiga placeringsförslag för olika risknivåer med fonder som har hållbarhetsfokus. ●

Ökade krav på hållbarhetsupplysningar enligt EUs regelverk

Sedan 2021 ska fondförvaltaren ange om och hur förvaltaren inkluderar hållbarhet i förvaltningen av fonden. Fonderna ska ange om de har *hållbarhet som mål, främjar hållbarhet* eller inget av det d.v.s *övriga fonder*. Utöver detta tillkommer även rapporteringskrav som kommer att utvecklas de kommande åren, detta för att underlätta för kunderna vid val av fond.

I Skandia Link anger drygt 80 procent av fonderna att de främjar hållbarhet eller har hållbarhet som mål. Tillsammans utgör de fonderna cirka 95 procent av kapitalet i Skandia Links fonderbjudande. Genom filtreringslistan är det enkelt att filtrera fram dessa fonder och på så sätt bygga en investeringsportfölj med hållbar inriktning.

Fonder som har *hållbarhet som mål* är så kallade artikel 9-fonder enligt regelverket. Investeringarna i fonden bidrar till ett miljömässigt eller socialt hållbart mål, exempelvis fonder med primärt fokus på klimatlösningar.

Fonder som *främjar hållbarhet* men som inte har hållbarhet som mål är så kallade artikel 8-fonder enligt regelverken. Det kan exempelvis vara en fond som väljer bort investeringar i vissa branscher eller som investerar i många olika branscher men då väljer att investera i bolag med bäst hållbarhetsbetyg.

Övriga fonder ska ange hur förvaltningen har beaktat olika hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet (artikel 6-fonder) eller om förvaltaren inte alls integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet till följd av fondens fokus. I denna kategori återfinns bland annat flera räntefonder.

Bredden i det hållbara fondutbudet innebär att vi kan erbjuda våra kunder möjligheten att sätta samman portföljer av fonder med utmärkande hållbarhetsansats i linje med önskad risknivå. Vi granskar hur fonderna vi erbjuder beaktar hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker i sina investeringar men det är till slut kundens val av fonder inom fondförsäkring som avgör om och hur dessa egenskaper också blir uppfyllda.

HÅLLBARHETSUTVÄRDERING FÖRFLYTTAR MARKNADEN

”Vi bedömer att efterfrågan på hållbara placeringar kommer fortsätta öka framöver. Samtidigt ser vi också olika tecken på att kunders medvetenhet om hållbarhet nyanseras, samt att finansiella risker och möjligheter kopplat till hållbarhet förändras. Vi kommer därför fortsätta utveckla vårt fonderbjudande under 2023.”

*Per Lindgren,
chef Förvaltarval på Skandia*

9. Påverkan är en viktig strategi i vårt arbete

Som ägare har vi ett ansvar att påverka där vi kan och att försöka se till att arbetet har en bestående effekt. Därför arbetar vi på flera fronter för positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden.

SKANDIAS PÅVERKANSSTRATEGI

En betydande del av våra investeringar är aktier, investeringar som oftast inte tillför ny finansiering men som medför ägarandelar och en möjlighet att påverka bolaget på olika sätt.

Som en del i vårt ägararbete bedriver vi därför påverkan gentemot en del av de bolag som vi har ägarintressen i. Påverkansaktiviteterna sker på olika sätt beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Målet för oss är att påverka bolag och ibland hela branscher att komma tillrätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och uppnå

bestående förändring. Omfattning och resultat av påverkansarbetet redogör vi för i vår rapport *Skandias bolagspåverkan*.

I påverkansarbetet är samverkan ett viktigt verktyg och en tydlig trend är att fler ser vikten av att jobba ihop. Samverkan sker både mellan investerare och tillsammans med olika intresseorganisationer och specialister. Tillsammans ser vi en möjlighet att jobba mot gemensamma mål vilket ger en större kraft men även en ökad tydlighet mot bolagen.

Skandia i enskild dialog med bolag eller förvaltare

Skandia har under året påbörjat dialog med förvärvsbolag i Sverige, en växande sektor även om de flesta bolagen ännu är relativt små. Gemensamt är att de är mycket decentraliserade i sin bolagsstyrning. Huvudsyftet med dialogerna är att bättre förstå deras specifika utmaningar i hållbarhetsarbetet för att sedan kunna återkoppla och fortsätta med en konstruktiv dialog med fokus på transparens, effektivitet och väsentliga frågor.

Skandia i samarbete med utvalda påverkanspartners

Under 2022 anslöt Skandia till ChemSecs investerarinitiativ vars syfte är att fasa ut farliga kemikalier. Tillsammans med andra institutionella investerare kommer vi att föra dialog med ett flertal olika kemibolag för att öka transparensen och driva på en mer hållbar utveckling och hantering av kemiska produkter. Av de 16 bolag som valts ut av ChemSec deltar Skandia stöttande i tre dialoger mellan bolaget och investerare.

Skandia i samarbete med globala investerarkollektiv

Under 2022 har Skandia varit ordförande för det svenska investerarnätverket Hållbart Värdeskapande, ett samarbete mellan 17 av Sveriges största institutionella investerare. Årets tema var Scope 3 utsläpp (indirekta klimatutsläpp). 75 svenska bolags klimatmål och rapportering granskades och resultatet redovisades i en rapport samt vid ett kunskapshöjande webinarium. Skandia kommer fortsätta att vara ordförande för nätverket under 2023.

RÖSTNING OCH MEDVERKAN I VALBEREDNINGAR

Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i processer kring styrelserekrytering är viktiga sätt att utöva vårt ägarinflytande och påverka bolag i en mer hållbar riktning. Ett aktivt ägarskap har betydelse för värdeskapandet inom portföljförvaltningen, vilket är en fördel för ägare och kunder i förlängningen. Vi deltar och röstar i de bolag där vi har en större ägarandel, i form av röster eller kapital, och i de fall där vi även är mindre ägare men där intressefrågor avhandlas på stämman. På den svenska marknaden deltar vi även i valberedningsarbete i de fall vi inbjuds att delta som långsiktig större ägare. Vi arbetar för en balanserad sammansättning av styrelseledamöter utifrån flera parametrar, däribland en mångfald av kompetens, erfarenhet, kön och ålder. Det innebär även att vi förväntar oss att de hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten beaktas av styrelseledamöterna.

Under 2022 röstade Skandias livbolag på stämmor i 144 bolag (115 bolag 2021) och Skandias fondbolag i 172 bolag (94 bolag 2021). Skandias livbolag deltog i valberedningen i 7 bolag och Skandias fondbolag i 1 bolag.

PÅVERKAN PÅ FLERA FRONTER

Påverkansarbetet sker gemensamt för Skandias fondbolag och Skandias livbolag, med undantag för deltagande i valberedningar och bolagsstämmor. Arbetet drivs av våra hållbarhetsspecialister tillsammans med ansvarig förvaltare. Kontakten sker genom mail, digitala och fysiska möten eller telefon och genomförs antingen av oss själva eller via ombud i form av ISS-ESG och Sustainalytics, som båda är ledande aktörer inom området.

Under 2022 hade våra hållbarhetsspecialister, portföljförvaltare, analysleverantörer och samarbetspartners kontakt med runt 600 bolag med anledning av bolagens hållbarhetsarbete eller i bolagsstyrningsärenden. Den siffran omfattar även bolag som är adresserade via initiativ som stöds av Skandia och drivs av andra investerare. Tematiska initiativ kan variera mycket i omfattning och antal berörda bolag beroende på den ansats vi väljer och de möjligheter vi har att påverka. Antalet kontaktade bolag under 2022 var betydligt färre än 2020–2021, där den främsta anledningen var att flera tematiska investerarinitiativ, som adresserade många bolag, gick in i en ny fas under året. Antalet bolag är inte ett ändamål i sig. Vi fokuserar istället på att noggrant välja påverkansaktiviteter där vi ser störst möjlighet att bidra till en positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden. ●

Bolagsstämmor och valberedningar

Antal	Livbolag	Fondbolag
Deltagande i bolagsstämmor	144	172
Deltagande i valberedningar	7	1

SKANDIA I SAMVERKAN MED ANDRA SVENSKA INVESTERARE

Vi är övertygade om att effekten av påverkansarbetet gynnas av samverkan mellan investerare och av breda konstruktiva ansatser som omfattar hela branscher, värdekedjor och marknader. Att samla flera investerare och flera bolag runt bordet i gemensamma frågor, skapar en dynamik och växelverkan som lägger grunden för verkliga normförändringar. Det kan röra sig om att höja nivån av transparens inom ett område, som i sin tur kan driva positiv förändring, men också att företag kan lära av varandra när det gäller hantering av utmanande frågor som mänskliga rättigheter i leverantörsledet eller arbete mot korruption. Även investerare kan lära av varandra och av företagen så att våra påverkansdialoger blir relevanta och träffsäkra. Skandia är aktiva i flera olika samverkansinitiativ med svenska investerare.

Hållbart värdeskapande, ett samarbete mellan 17 av Sveriges största institutionella investerare, där Skandia har varit en av de drivande sedan start 2009. Vi vänder oss gemensamt till bolagen noterade på svenska börsen för att få så många som möjligt att stärka sin hållbarhetsrapportering och agera proaktivt i sin hantering av kritiska hållbarhetsfrågor. 2022 låg fokus på vikten av att arbeta med klimatfrågan i hela värdekedjan och sträva efter att minimera så kallade Scope 3-utsläpp. Skandia är ordförande under 2022–2023.

Investor Integrity Forum (IIF), ett investerarinitiativ mot mutor och korruption, som grundades hösten 2021 av en grupp svenska investerare i samverkan med Transparency International Sverige. Korruption och bristande regelefterlevnad försvårar all utveckling i samhället och bolagens arbete mot korruption är därför ett av deras främsta bidrag till en hållbar samhällsutveckling, oavsett i vilken del av världen de verkar. Samtidigt är korruption också en utmaning att arbeta med för många bolag, som också äventyrar deras förmåga att skapa värde och lönsamhet långsiktigt. Med fokus på sektorer med särskilda utmaningar i Sverige har IIF under 2022 utvärderat och sammanställt hur svenska företag inom bygg och fastighet kan arbeta för att stävja det utbredda fusket och kriminaliteten som förekommer i delar av branschen.

Institutionella Ägares Förening (IÄF) bildades 2003 och är ett samarbete mellan svenska institutionella ägare. IÄF är en ideellförening med ändamål att tillvarata medlemmarnas intressen som institutionella ägare på den svenska aktiemarknaden genom att främja en god utveckling av självregleringen på aktiemarknaden. Under 2022 har IÄF bland annat förespråkade att väsentliga hållbarhetsfrågor ska ges en tydligare plats i bolagens långsiktiga incitamentsprogram.

VARFÖR ÄR DET VIKTIGT MED SAMARBETEN NÄR VI BEDRIVER ETT AKTIVT PÅVERKANSARBETE?

”Vi ser en ökad samarbetsvilja bland investerare och intresseorganisationer vilket öppnar ännu fler möjligheter att påverka och ta oss an utmanande frågor. Ett exempel är ChemSecs investerarinitiativ där vi samverkar för att fasa ut farliga kemikalier. Kunskap, samverkan, dialog, transparens och värdeskapande – det är viktiga värdeord när vi jobbar tillsammans.”

*Therese Sandmark,
ESG-analytiker på Skandia*

Läs mer om
Skandias påverkans-
arbete i rapporten
Bolagspåverkan 2022
som finns på skandia.se

10. Klimat, en prioriterad fråga

Klimatomställningen är akut och rymmer många utmaningar och osäkerheter. Vår klimatfärdplan syftar till ett hållbart värdeskapande för våra kunder genom att förstå finansiella risker och bidra positivt till omställningen.

VÅR UTGÅNGSPUNKT

Klimatförändringarna och dess konsekvenser är av särskild vikt för oss att beakta, liksom hur omställningen mot en ekonomi med nettonoll koldioxidutsläpp påverkar olika bolag och tillgångar.

Vi bygger vår klimatfärdplan och andra ställningstaganden på forskning som pekar på att om den globala medeltemperaturen stiger med mer än 1,5–2°C ökar risken markant för naturkatastrofer så som torka, stigande havsnivåer, översvämningar och värmeböljor. Forskningen pekar också på risken för att kritiska tröskelnivåer passeras eller så kallade återkopplingsmekanismer inträffar, då negativa effekter permanentas eller förstärks. Följderna av sådana scenarier är genomgripande och svåra att överblicka.

För oss som kapitalägare och förvaltare innebär klimatomställningen såväl risker som möjligheter att ta fasta på i våra investeringsbeslut, då det kommer att finnas både vinnare och förlorare i omställningen. Den största finansiella risken på lång sikt ser vi i fossilberoende verksamheter utan vilja eller förmåga till omställning.

I de värsta klimatscenerierna finns dock inga vinnare då hela samhällsekonomin skulle påverkas mycket negativt. Därför är det viktigt att förstå hur våra investeringar och alla de bolag vi investerar i kan ha en negativ påverkan på klimatet. I vår roll som ägare i bolag och via finansiering kan vi bidra till att:

- Minska utsläppen av växthusgaser skyndsamt genom en ordnad omställning av energi- och transportsystemen, samt effektivisera användning av energi och material.
- Bromsa den snabba avskogningen, driven av ökad livsmedels- och råvaruproduktion.
- Bromsa förlusten av biologisk mångfald för att bibehålla fungerande ekosystem och säkra dess livsavgörande funktioner.

Vi är ödmjuka inför att klimatfrågan är komplex och med många osäkerhetsfaktorer. Därför omprövar vi löpande våra ställningstaganden och beslut för att säkerställa att vår investeringsstrategi och vårt sparerbjudande reflekterar utvecklingen på området.

FN:s klimatpanel, IPCC, analyserar och sammanfattar den klimatforskning som pågår världen över. Forskare från hela världen deltar frivilligt och utan ekonomisk ersättning i arbetet. IPCC bedriver ingen egen forskning, utan utvärderar vetenskapliga studier, observationer och forskningsresultat och bidrar därmed med en samlad vetenskaplig bild av klimatets förändring, effekterna samt möjliga åtgärder.

<https://www.ipcc.ch/>

KLIMATOMSTÄLLNINGEN FORMAR PORTFÖLJEN

Vi har stegvis flyttat fram vår position, både genom strategiska beslut och genom det dagliga arbetet inom våra olika förvaltningsteam.

Gröna investeringar

Gröna investeringar i Skandia Liv uppgår idag till cirka 44 miljarder kronor vilket inkluderar investeringar i tredjepartsverifierade gröna obligationer, bolag med tydligt gröna produkter/tjänster och fastigheter certifierade utifrån högsta miljöstandard.

- Vi har investerat i gröna obligationer sedan 2008.
- Skandias fastighetsbolag ökar successivt andelen fastigheter med hög miljöstandard.
- Via infrastrukturfonder deltar vi i uppbyggnaden av grön infrastruktur i olika delar av världen.
- Tillsammans med Vattenfall äger vi sedan 2015 fyra vindkraftparker.

Fossila bränslen

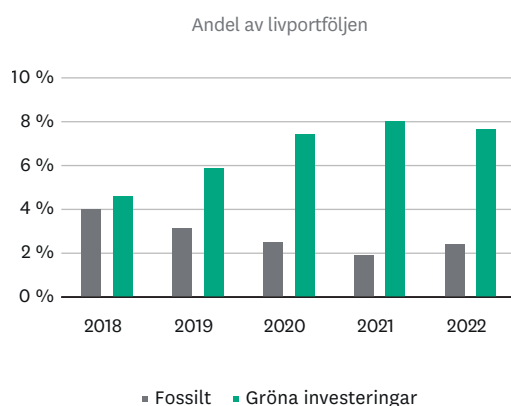
- 2016 tog vi beslutet att välja bort bolag vars omsättning till mer än 30 procent kom från utvinning av kol för energjändamål (termiskt kol).
- 2019 skärptes kolkriteriet till bolag vars omsättning uppgår till 5 procent.
- Sedan 2020 har vi valt bort 27 energibolag som vi bedömde var särskilt dåligt linjerade med Parisavtalet.
- 2021 avvecklade vi investeringar i råvaruterminer, inklusive bland annat olje- och gasterminer.

KLIMATFÄRDPLAN FÖR SKANDIA LIV

2020 tog vi ett viktigt steg i och med att vi fastslog en klimatfärdplan för Skandia Liv med fokus på konkreta portföljförändringar för de kommande fem åren. Vår ambition är att bidra i klimatomställningen i enlighet med Parisavtalet. Som kapitalförvaltare och kapitalägare ser vi vikten av att agera nu då investeringar i klimatlösningar måste ske skyndsamt för att möjliggöra den omställning som behöver ske. Våra målsättningar till 2025 är därmed delmål på vår gemensamma och långsiktiga resa. Syftet är att minska den finansiella klimatrisk i portföljen. Samtidigt styrs mer kapital till framtidens klimatlösningar, vilket främjar både avkastning och omställning.

Våra klimatmål:

- 75 procent minskning av exponering mot fossila bränslen till 2025 (startdatum 2018-12-31).
- Fördubbla gröna investeringar som bidrar positivt i klimatomställningen till 2025 (startdatum 2018-12-31).
- Inom ramen för Climate Investment Coalition (CIC) åtagit oss att fram till år 2030 investera 40 miljarder i tillgångar som har en viktig roll att spela i klimatomställningen (startdatum 2020-12-31).
- Öka utbudet av antalet fonder (egna samt externa fonder) med hållbarhetsfokus.

Mål 2025

Utfall 2018-2022

Med rådande omvärld var de fossila energibolagen de stora vinnarna på världens aktiemarknader under 2022. Det medförde att exponeringen mot fossila bränslen ökade något då befintliga aktieinnehav inom energisektorn har stigit i värde. Ingen aktiv allokering har gjorts till denna sektor. Vi utvecklar successivt våra hållbarhetskrav för de olika tillgångsslagen i portföljen. Under 2022 har vi skärpt våra kriterier för gröna fastigheter, vilket resulterat i att andelen gröna investeringar minskat något. Med de tidigare kriterierna för fastigheter så skulle det gröna målet för 2025 dock redan vara uppnått.

Väljer in klimatlösningar

Vi söker aktivt efter investeringar som inte bara bidrar till avkastning, utan som även bidrar positivt i klimatomställningen. Vi redovisar hur detta utvecklas i förhållande till vårt mål om en fördubbling till 2025. Över tid kommer vi också att redovisa specifikt vilken exponering portföljen har mot de gröna aktiviteter som omfattas av EU:s gröna taxonomi, som utvecklas successivt.

Våra gröna investeringar omfattar olika typer av tillgångar som har en direkt eller indirekt koppling till klimatomställningen, primärt inom följande områden:

- Förnybar energi och energieffektivisering
- Miljöcertifierade fastigheter
- Effektiv materialanvändning och återvinning
- Hållbart jord- och skogsbruk
- Vattenhushållning

Med gröna investeringar avser vi tillgångar där miljö- och klimatlösningar utgör kärnan, som tredjepartsverifierade gröna obligationer, infrastrukturinvesteringar inom förnybar energi samt placeringar i bolag med tydligt gröna produkter och tjänster.

Väljer bort fossila tillgångar

Vi investerar inte i bolag som utvinner kol för energiändamål och minskar också successivt exponeringen mot bolag som utvinner olja och gas, samt kraftproducenter med en hög andel fossila bränslen i sin energimix. Exponeringen mot fossila bränslen i stapeln ovan omfattar utvinning av olja och gas, kraftproduktion baserad på dessa fossila bränslen, samt bolag med kärnverksamheten inom stödjande produkter och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

BÅDE RISKER OCH MÖJLIGHETER I KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Klimatrelaterade finansiella risker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer drivet av teknikskiften, klimatrelaterade regleringar och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan leda till finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar leda till ökade kostnader och möjliga finansiella risker. Klimatrelaterade möjligheter omfattar investeringar som exempelvis bidrar till energieffektivisering, förnyelsebar energi, klimatanpassning och nya produkter och tjänster. Vår klimatfärdplan är därför viktig för att anpassa portföljerna och minska den finansiella risken som följer av klimatförändringarna.

Under 2019 genomförde vi en klimatscenarioanalys för att utvärdera motståndskraften i den traditionella livportföljen och ett urval fonder i tre olika klimatscenarier. Analysen pekade på att portföljens diversifiering och förhållandevis låga vikt i energi- och industrisektorn utgör ett skydd mot omställningsrisker. Samtidigt visade analysen att avkastningen kan påverkas positivt av en ökad exponering mot tillgångar som gynnas av omställningens drivkrafter, som förnybara energislag och klimatteknologier. Slutsatserna från klimatscenarioanalysen bidrog till antagandet av vår klimatfärdplan. Vi ser att åtgärderna för att hantera samhällets klimatrisker accelererar i både den reala och finansiella ekonomin. Under 2022 har vi genomfört en initial analys med fokus på omställningsrisker gällande påverkan på noterade tillgångar utifrån ökade koldioxidpriser, samt utvärderat den finansiella påverkan på aktiepriser från idag till år 2100. Analyserna har utgått från modeller för klimatscenariodata publicerade av Network for Greening the Financial System (NGFS), klimatscenarier som används av centralbanker globalt för att utvärdera finansiella risker/möjligheter kopplade till klimatförändringar.

Därtill har Skandia Fastigheter och Skandia-banken genomfört analyser med fokus på fysiska risker. Skandia Fastigheter har kartlagt fysiska risker i fastighetsbeståndet utifrån systematiska och brådskande risker kopplade till bland annat temperatur, vind och vatten för två av de fyra klimatscenarier som har presenterats av FN:s klimatpanel. Inga väsentliga risker har identifierats. Även Skandiabanken har låtit genomföra stresstester och scenarioanalyser av fysiska risker i bolåneportföljen, med avseende på översvämningsrisker till följd av klimatförändringarna. Dessa risker bedöms ha låg potentiell påverkan på kreditrisken. Analysen uppdateras löpande då vi anser det viktigt att vi regelbundet omprövar klimatscenerierna och hur de kan påverka våra beslut och vår förvaltning.

Det är ofta en utmaning för investerare att analysera och utvärdera bolags specifika klimatrelaterade risker och möjligheter. Ofta är det också en utmaning för bolaget självt då det saknats bra metoder för att belysa verksamheten ur ett helhets-perspektiv och utifrån olika tids-horisonter. Vi ställer oss därför bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Syftet med initiativet är att främja samhällets omställning genom att verka för att tillgängliggöra transparent och tydlig klimatrelaterad finansiell information. I Skandias års- och hållbarhetsredovisning inkluderas en rapportering av hur vi själva utvecklar arbetet med klimatrelaterade risker i vår kapitalförvaltning utifrån styrning, strategi, riskhantering samt mål enligt TCFD:s rekommendationer.

Läs mer i Skandias
års- och hållbarhets-
redovisning

Minska risker i energisektorn

Att äga koldioxidintensiva bolag som saknar vilja eller förmåga att ställa om i enlighet med Parisavtalet innebär en särskilt hög finansiell risk för Skandia. De största direkta omställningsriskerna ser vi i energisektorn, men det finns fler andra sektorer som är svåra att ställa om, som stål, cement och delar av transportsektorn.

Vår analys bygger på två övergripande perspektiv:

- Bolagens förmåga att ställa om mot fossilfria och mindre koldioxidintensiva energislag och processer.
- Bolagens vilja att klimatanpassa sin verksamhet som uttrycks i deras långsiktiga ambitioner och mål.

Sedan 2020 har vi valt bort 27 energibolag mot bakgrund av denna analys. Vi har även avvecklat råvaruterminer som tillgångsslag, bland annat olje- och gasterminer. I alla våra investeringar är vi restriktiva till att göra nya investeringar i fossil energi, i synnerhet då det gäller mer långsiktiga investeringar där vi undviker dem helt.

Prioritera omställningsbolag

En stark vilja och förmåga till omställning ser vi som ett skydd mot klimatrelaterade finansiella risker och vi ser nu framförallt kraftproducenter som tar stora strategiska kliv för en skyndsam omställning av sin verksamhet. Vår syn är att de är viktiga aktörer i samhällets klimatomställning och de kommer att ha politiskt goda förutsättningar framöver, samt kan ha en positiv värdeutveckling.

Investera i framtidens klimatlösningar

Investering i verksamheter som möjliggör lösningar på klimatproblem kan ge god riskjusterad avkastning, samtidigt som investeringarna bidrar till minskade utsläpp. Framförallt identifierar vi sådana möjligheter inom våra investeringar i infrastruktur, obligationer och genom vårt helägda fastighetsbolag.

Bromsa avskogning och förlust av biologisk mångfald

Klimatförändringarna är nära sammankopplad med hur världens ekosystem mår och förändras. Att bromsa avskogning och förlust av biologisk mångfald har därför hamnat i centrum av den globala klimatagendan.

En avgörande faktor som driver storskalig avskogning och förlust av arter och ekosystem är ökad produktion av grödor och råvaror som soja, palmolja, nötkött och läder, samt timmer, papper och massa.

2021 anslöt vi oss till ett nytt initiativ – *The Finance Sector Roadmap: Eliminating Commodity-Driven Deforestation*, numera under namnet *Finance Sector Deforestation Action*. I och med det åtog vi oss att tillsammans med 35 andra investerare verka för att minska förekomsten av storskalig avskogning i investeringsportföljen.

Ansvarsfull klimatlobbying

Frågan om klimatlobbying har vägts in när vi fattat beslut om att avyttra bolag i energisektorn, då vi ser omfattande negativ klimatlobbying som en av flera signaler om ett bolags vilja till omställning.

Vi vill tillsammans med andra investerare verka för att bolag i Sverige och i övriga världen agerar ansvarsfullt i sina samhällskontakter, såväl i egen regi som via de organisationer som företräder dem. Vi har exempelvis adresserat frågan via investerarinitiativet Climate Action 100+.

KOLDIOXIDAVTRYCK, EN ÖGONBLICKSBILD

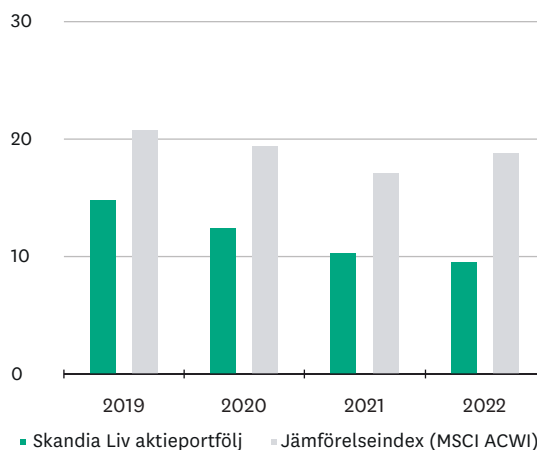
Vi har genom Montreal Carbon Pledge åtagit oss att redovisa koldioxidutsläpp i relation till bolagens intäkter, viktat efter hur stort aktieportföljens innehav är, i enlighet med Fondbolagens Förenings och Svensk Försäkrings respektive rekommendationer. Koldioxidutsläpp som avses innefattar utsläpp från källor som bolagen kontrollerar exempelvis egna fordon eller utsläpp från produktion, samt utsläpp från inköpt el, värme eller kyla.

Koldioxidavtryck av förvaltningsportföljer och fonder har en god intention i att öka kunskap samt vägleda kunder och andra intressenter i deras investeringsbeslut. Metoderna för att mäta koldioxidavtryck utvecklas kontinuerligt men en viss eftertanke är ändå att rekommendera i förhållningen till måtetalet. Koldioxidavtrycket visar inte investeringarnas totala klimatpåverkan och anger inte heller hur väl en portfölj är positionerad mot, eller dess bidrag till, en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle. Det redovisade koldioxidavtrycket är en historisk ögonblicksbild och anger hur mycket koldioxid bolagen i portföljerna själva släppt ut från den egna verksamheten samt från inköpt energi (scope 1 och scope 2). Om man ser till hela livscykeln så speglar det redovisade avtrycket cirka 25–35 procent av utsläppen. Avtryckets storlek beror på portföljens sammansättning, branschriktning och geografi. Bolag inom kraftförsörjning, stål och cement släpper vanligtvis ut mer koldioxid än bolag verksamma inom IT- och läkemedelsbranschen. Skillnaden kan också bero på var i världen bolagen

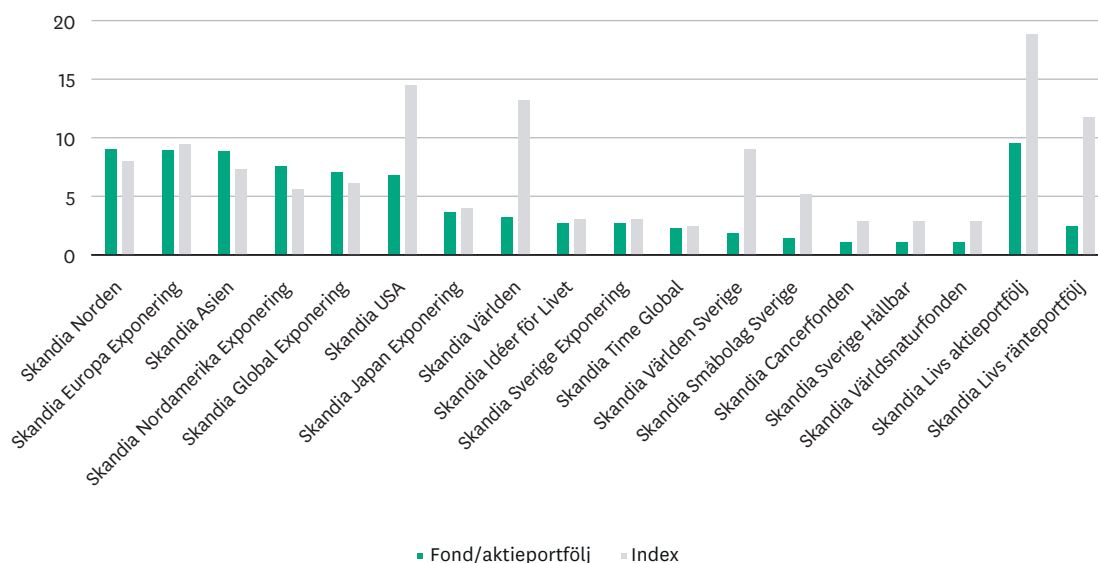
i portföljen är verksamma och hur energimixen i just det landet ser ut. Inom kraftförsörjning, stål och cement ser vi också exempel på bolag som påbörjat en revolutionerande klimatomställning i sina verksamheter, vilket är en avgörande framgångsfaktor för att världen ska kunna ställa om mot nettonoll. CO₂-utsläppsdata idag blir därför mycket missvisande i det längre perspektivet.

I Skandia Liv utgör investeringar i publika aktier ungefär en fjärdedel av hela portföljen, därmed avser koldioxidavtrycket endast den fjärdedelen av portföljen. Koldioxidavtrycket för Skandia Livs aktieinvesteringar minskade från 2019 till 2022. ●

Koldioxidutsläpp i förhållande till portföljbolagens intäkter, ton CO₂e per miljoner kronor (Skandia Liv-aktier)

Koldioxidutsläpp i förhållande till portföljbolagens intäkter, ton CO₂e* per miljoner kronor

*CO₂e eller koldioxidekvivalenter är en måttenhet som gör det möjligt att jämföra klimatpåverkan från olika växthusgaser. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan.

11. Våra ESG-resurser

ESG-teamet driver och samordnar kapitalförvaltningens arbete med hållbara investeringar på övergripande nivå. Teamet fungerar som en analys- och stödresurs för de olika enheterna inom kapitalförvaltningen.

Våra ESG-specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. Inom gruppen finns olika specialistkompetenser som täcker miljö och klimat, mänskliga rättigheter, bolagsstyrning och påverkansarbete. I deras uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter. Som stöd i sitt arbete har ESG-teamet samverkan genom olika forum samt marknadsledande externa data- och analysleverantörer som exempelvis Sustainanalytics och ISS-ESG.

De olika förvaltningsteamerna inom Skandia, till exempel aktie- respektive ränteförvaltningen, utvecklar kontinuerligt sin kapacitet för ESG-integrering. Detta sker med utgångspunkt i den internt utvecklade Vad/Hur-modellen som synliggör relevanta hållbarhetsfaktorer att beakta och visar hur bolagens bedriver sin verksamhet. Informationsutbyte sker i det dagliga arbetet men är även formaliserad i en gruppering där förvaltningsnära hållbarhetsfrågor diskuteras. Då förvaltningen har flera uppdrag och ansvarsområden anpassas modeller och metoder för att få bästa effekt. Strategiska frågor diskuteras och hanteras genom Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhetsspecialister.

”Hållbarhet är inte en fråga utan många olika perspektiv, i ständig rörelse. De senaste årens snabba utveckling inom hållbara finanser skapar nya behov inom datahantering, metodutveckling, analys och transparens. Vårt team av ESG-specialister är ett viktigt nav i det arbetet.”

Anita Lindberg, senior ESG-analytiker och samordnare i ESG-teamet på Skandia

12. Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar

UNPRI

Skandia har signerat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och arbetar kontinuerligt med att uppfylla dessa principer som syftar till en ansvarsfull finansmarknad som bidrar till en hållbar utveckling.

Signatory of:

SWESIF

Skandia är medlem i och har tidigare suttit i styrelsen för SWESIF, ett oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige.

Hållbart värdeskapande

Hållbart värdeskapande är ett samarbetsprojekt som initierades 2009 av Sveriges största institutionella investerare med syfte att påverka och hjälpa svenska bolag att driva sitt hållbarhetsarbete framåt.

National Advisory Board for Impact Investing i Sverige

Skandia är medlem i och sitter i styrelsen för detta forum som syftar till att främja sektoröverskridande samverkan kring utvecklandet av en marknad för att öka kapitalet i hållbara investeringar med mätbara positiva effekter, så kallad Impact Investing.

Montreal Carbon Pledge

Genom att skriva under Montreal Pledge förpliktigar vi oss att mäta och publikt rapportera koldioxidavtrycket i våra aktiefonder och för aktieinvesteringar i vår traditionella livportfölj.

Signatory of:

Tobacco Free Finance Pledge

Skandia är en av de grundande medlemmarna i initiativet som syftar till att främja övergången till en tobaksfri kapitalmarknad. Genom initiativet uppmuntrar vi tillsammans med över 150 andra finansiella- och samhällsaktörer att fler investerare ska avstå att investera i bolag som producerar tobak. Redan 1997 var Skandia en av de första svenska finansiella aktörerna som valde bort att investera i bolag som producerar tobaksprodukter.

Skandia – det ledande pensionsbolaget som tar ansvar

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder också bolån och sparande samt förenklar sparandet för våra kunder genom vår rådgivning.

Vi har drygt 1,9 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia.

Av dessa är 1,5 miljoner också våra ägare. Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar.

Vi har drygt 750 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till hållbart värdeskapande. ●

Referenser

2022-04-06 Nordiska Investeringsbanken Green Bond XSo824127277 500mio
(<https://www.nib.int/investors/environmental-bonds>)

2022-04-13 Svensk Exportkredit Green Bond XS2458567505 250mio
(https://www.sek.se/app/uploads/2020/02/SEK_Green_Bond_Framework.pdf)

2022-04-13 Svensk Exportkredit Green Bond XS2458332538 300mio
(https://www.sek.se/app/uploads/2020/02/SEK_Green_Bond_Framework.pdf)

2022-05-31 African Development Bank Social Bond XS2387859288 400mio
(https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Generic-Documents/AfDB_Social_Bond_Framework.pdf)

2022-10-26 African Development Bank Social Bond XS2387859288 270mio
(https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Generic-Documents/AfDB_Social_Bond_Framework.pdf)

